

KATOS

DI!

aiškių, nuodintis mon-
isti jai isoneti, o ant
išikai ar aprašydama
te, kuris pasekminai
TRU teip MOTU (r
nonių užpuola.

ai neinstengė,

SAL INST. vedama
sablškai ar aprašius
išikai IS INSTITUTO

i pagelbą, tai ludijs
s pora čia soka:

65, Ceresco, Nehr,
y, skrepliarium ir
šibar pilnai svelka.

elphia, Pa.
beino nusilpnėjimo,
id galės išgyti, sako
mas ir dėkingas už

igiau netaipinamo.

GYDUOLIS

eto, pareikalavus.

t nesveikumus

IŠGYDITU,

C.

Institute

, N. Y.

KOVA

Draugai, skaitykit ir platinkit "Kovą"!

Politikos, Ekonomijos ir Literatūros Sanvaitinis Laikraštis

LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SANJUNGOS ORGANAS

Prekiuoja: metui \$2, pusmečiui \$1. Adresas: 1815 Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 38. Philadelphia, Pa. 18 Rugsėjo [September] 1908 m. Met. IV.

Kame visuomenės neramumo priežastis?

L EONAS Tolstojus savo garsiamjam atsiliepime prieš Rusijos kartuves, straipsnyje «Aš negaliu tylėti», sako: «Viso to, kas aplinkui dedasi, priežasties reikia jieškoti ne materijaliniuose santikiuose, bet dvasiškame žmonių gyvenime. — ...Visuomenės įuršimo ar ramumo priežastys gali prigulėti tik nuo to, kaip ne vien Ivanovas su Petrovu, bet visa žmonių dauguma žiūrės į savo padėjimą, kaip jie žiūrės į valdžią, į žemės nuosavybę, į skelbiamąjį tikėjimą, — vadinasi nuo to, kur žmonių dauguma matys gera ir kur bloga. Visų atsitikimų priežastys ne materijaliniuose žmonių santikiuose, bet jų dvasiškame upe.» (Žr. «Kova» Nr 36 '08).

Neapsiriksiu, rodos, manydamas, kad Tolstoi tatai pasakė, net atkartodamas, su tam tikra tendencija prieš socialdemokratų pažvalgas, anot kurių, visko, kas dedasi žmonijoj, pirmutinė ir svarbiausioji priežastis yra materijaliniuose (medegiškuose) visuomenės santikiuose.

Tolstojus — idealistas. Šiandieniniai idealistai neatmeta visai materijalizmo, bet pirmoj vietoj stato dvasišką gaivalą. Abelnai šiandien visi filozofai mano, kad dvasiškasis gaivalas ir medegiškasis gaivalas neatskirtini; kitaip sakant, spēka ir medega negali but atskiriam, spēkos nėra be medegos, medegos nėra be spēkos. Su tuo visi sutinka: ir ide-

alistai ir materijalistai. Tačiau nuėjus dialektikos keliu iki galutinai pradžiai, tenai filozofų nuomonės skiriasi. Čia jie ir persidalina į idealistus ir materijalistus. Galų gale — kaip sako d-ras Šidlovsky (jis — socijalias revoliucionierius) — visgi, esą, pasirodo dvasiškasis gaivalas turjs pirmybę prieš medegiškąjį gaivalą. Tokio filozofijos pamato laikosi šiandien ir visi socijalistai ne marksistai (nepripažįstą Markso pažvalgų) — jie Rusijoj vadinasi socijalistais-revoliucionieriais, o kitur kitaip, — ir anarchistai. Tolstoi sulyg savo pažvalgų yra ramusis anarchistas, arba, jei teip galima sakyt — krikščioniškasis anarchistas, ne revoliucionierius. Dėlto jam rodosi, kad visuomenės neramumo priežastis guli ne materijaliniuose, o tik dvasiškuose santikiuose.

Teip mano — kaip sakiau — visi idealistai. Jiems todėl rodosi, kad visas žmonijoj dedasi dėlei idėjos ir idėjai, kad idėją (mintį) pagimdo ne aplinkybės, o tik ji pati gema ir padaro sau tinkamas aplinkybes. Draugijos surėdymas negeras, už tai, kad žmonės negerai. Reikia, esą, kiekvieno protą išstobulinti, pakelt dorą, tada bus ir draugija gera, nežiuriut koks bus surėdymas. Teip mano idealistai ramieji. Revoliucionieškiejei truputį toliau eina. Jie mato, kad kokia žmonių kruvelė, turėdama medegišką spēką, spaudžia visuomenę. Tačiau pirmiausiai mato ne sistemos blogumą, o

tik jos atskirų užlaikytojų — despotų, diktatorių. Ir, sako, reikia juos prašalinti — tada tik busią galima įvest geresnę tvarką. Todėl ir soc.-revoliucionieriai Rusijoje teip aukštai stato pavienį terorą.

Kitaip mano materijalistai. Jais yra ir tie socialistai, kurie prisilaiko Markso teorijos (jie kai-kuriose šalyse vadinasi socialdemokratais). Marksas pirmas uždėjo rimtus pamatus «materijalistiskamjam istorijos supratimui». Sulyg ta pažvalga, priežastis viso to, kas aplinkui dedasi, pirmų-pirmiausiai matyties medegiškuose dalykuose. Visos karės, visos revoliucijos kilo ir kyla dėl medegiškų reikalų. Kad ir buvo žudynės ir sukilimai, — ypač viduramžiuose, — dėl tikėjimo ir už tikėjimą, tai vienok tas dėjosi vien dėl to, kad viešpataujančios luomos norėjo užlaikyti savo padėjimą, norėjo likti ir toliau neaprobežiuotais valdonais, viešpačiais; matė tai savo galybei, tam surėdymui pavojų, tai ir gynėsi nuo priešų, kurie tada buvo vadinami «eretikais». Teip ir dabar dvasiškija, gindama savo luomos medegiškus reikalus, savo priešus vadina- «bedieviais», o svietiškieji jos draugai arba ir priešai — buržuazija, gindama šį surėdymą ir sykiu savo klesos reikalus, visus to surėdymo priešus vadina «tėvynės», «tvarkos», «šeimynos» priešais. Tai daroma su tikslu sukelti nepilnai protaujančią visuomenės dalį, arba atitraukti ją nuo savo priešų. Tiesa, čia judinama tos visuomenės dalies dvasiškasis elementas, į jį gi atsišaukiama. Bet kolei neįveda kokių nors medegiškų pagerinimų, kol neduoda truputį laisvės, toli tas dvasiškasis elementas (gaivalas) juda į priešingą pusę ir aut galo sukyla prieš tuos pačius, kurių teip ilgai ir nuolankiai klausė.

«Jei jūs užmuštumėt ir nukankintumėt net dešimtą visų žmonių dalį, — sako Tolstoj, — likusios dalies upas neliks toks, kokio jūs norit».

Tačiau daugybė yra pavyzdžių, kad «likusios dalies upas» lieka toks, kokio valdonai nori, tuojaus, kaip tik jie padaro kokią «geradėjystę», kaip tik duoda truputį to, ko visuomenė, arba jos dalis reikalavo. Rusijos revoliucijoje ėmė kilt visur kareiviai. Tai geriausias revoliucijos ženklas, — gėrėjosi revoliucionieriai, — tas ženklas rodo, kad kruvinajai Rusijos samoderžavijai ir pačiam carizmui nebeilgai teliko gyventi. Išėjo caro ukazas: pakelti kareiviams algą iki 3 rublių (vieton pusanthro) kasmėnuo ir... duoti kasdien po 3 šmočiukus cukraus (vieton vieno). Tuojaus «revoliucionieriai»-kareiviai beveik visur aprimo, ir, lyg ant patyčių, valdžia ne vienoj vietoj tuos maištiškuosius pulkus siuntė malšinti sukilėlių valstiečių ir darbininkų. Ir jie ištikimai malšino, taikė į «maištininkus» geriau, negu ramieji kareiviai...

Abelnai sakant, susipratimas yra dvasiškas dalykas, jo galybė žinoma, jis pergali tankiai medegišką galybę, sutrupina ginklus, nenusigąsta nė prieš badą, nė prieš kankynes. Tačiau ir toks susipratimas laikosi ribose medegiškų santykių. Ir mes matome, kaip kiekvienos luomos susipratėliai giua tik savo luomos reikalus; aukštesnės luomos žemesniąją luomą geidžia palikti žemiau savęs, nes iš tokio padėjimo

joms eina nauda. Ir kalba apie melę, brolybę, lygybę, o daro kaip tik priešingai. Daro tai tie, kurie supranta savo luomos padėjimą. Jie priešingi permainoms, revoliucijoms... Jeigu beturčių, labiausiai išnaudojamųjų, luoma supranta savo padėjimą ir reikalus, tada kas kita. Jie neturi ką pralaimėti, todėl ir geidžia kuodidžiausių permainų, palengvinimų, todėl iš jų ir revoliucija tekyla.

Visuomenės neramumai atsiranda iš medegiškų negerumų.

J. B.

Laikas apsižiuret.

Kone kasdieną atsimuša į ausis žinios apie apiplėšimą vieno ar kito iš mūsų viengenčių prisiskaičiusių po laikraščius visokių apgarsinimų apie stebuklingus gydytojus. Iš vieno atėmė dešimtį dolerių, iš kito 50, arba ir keletą šimtų — kiek iš kurio pasiseka. Toki faktai skaitomi šimtais ir vis atsiranda naujos ir naujos aukos. Laikraščiai talpindami tokius apgarsinimus papildo didelį nusidėjimą, jie prisideda prie to plėšimo, nes tais pačiais iš žmogaus atimtais pinigais ir jiems užmoka. Bet atsiminkit, jog apiplėšimas tų stebuklingų gydytojų yra lygus pastojimui ant kelio su revolyriu. Laikraščių išleistojai ginasi nežiną tų faktų. Kodėl jūs, žmonės, neatsiliepiat, kodėl nesuteikiat faktų? Ko tylit? Kitam išviliojo paskutinį skatiką garsų profesoriai, ar jis nemoka vaitot tas tavo išplėštas kruvinas grašis? Kodėl nepasakai laikraščio išleistoju? Tegul jis pagarsina greta su padėkavonėms profesoriams tavo vaitojimus, tegul bent kiti apsižiūri. Nenutylėk prieš išleistojus: kas piktadėja garsina, tai žinodamas, tai yra pats piktadėjas.

F. Matulaitis.

Žodis į Lietuvos draugus!

Kas dabar gyvena Lietuvoj, tai gerai gal žinoti, kad L. S. D. Partijos darbas paskutiniu laiku smarkiai nuėjo silpnyn. Didžiausia to priežastis tai pakilus reakcija. Reakcija atėmė geriausias partijos darbininkus: vienus iš jų kalėjimuose uždarė, kitus kitaip nuo darbo atitraukė. Dalykai dabar teip stovi, kad nepermatoma, kad greitesniu laiku partija vėl galėtų surinkti savo geresnius darbininkus ir toliau varyti savo darbą. Dabar dalykai teip stojo, kad trims kaimo apskričiams liko tik vienas partijos darbininkas ir tas tur šiek-tiek laiko atidėti C. K.-to darbams. Maža to. Pinigiškas kasos stovis kuo blogiausias ir nematoma, kokiu būdu tą viską pataisyti. Yra draugai, kurie visame kaltina C. K.-tą, kad jis permažai veiklus, neenergiškas, ir tik reikia, ju nuomone, C. K.-tū šiek-tiek pasidarbuti, ir viskas pasitaisys. Gal yra ir nemaža Centro K.-to kaltės, bet reikia neužmiršti, iš ko susideda C. K. ir kiek jis laiko gal padėti C. K. darbui. Tą permatė ir paskutinis Partijos susivažiavimas ir paskutinė konferencija. Bet pasirodė, kad kito išėjimo nėra, pasirodė, kad partijai darbininkų trūksta. O kas-tame kaltas. Tiktai ne C. K.-tas, nes jis iš molio naujų partijos darbininkų nenulipis. Jeigu jau reikia ką kaltinti, tai reikia tuos kaltinti, kurie galėtų dirbti, bet nedirba. Kiek yra mūsų besimokinančios jaunuomenės! Kur gi jų metus? Kame jis apsi-reiškia? Gal kritikoj ir karštuose žodžiuose! Galit nekritikuoti. Mes, kurie pasilikom prie darbo, geriau už jus matome visas mūsų partijos ydas. Mums reikalinga ne jūsų kritika, bet darbas. Partijai stoka darbininkų. Bet jūs turit per metus tris kart vakacijas, atmetus velykų laiką, kada jūsų ekzaminai, lieka da gana daug gražaus laiko, kada jūs galėtumėt sugrįžę į kaimą prisidėti prie

mūsų darbo. Partijos pinigiskas padėjimas beveik kritiškas. Bet, ar jūs pridėjot savo ranką, kad nors šiek-tiek pakelti partijos finansų dalį. Ar taisot jūs vakarus, lošimus partijos naudai? Gal jūs nuomone, tą visą tur atlikti, partijos «činovnikai», kaip jūs juos vadinat. Gal tai jų priedermė! Gal tai priedermė tu, kurie netur laiko ir partijos darbui!

Pirma, kaip kritikuoti kitus, jūs patys pažiūrėkit į savę ir pamatysite, kad jūs didesnės kritikos verti. Vieton kritikos, vieton žodžių parodykit savo darbą, o dirbdami pamatysit tikras ydas ir tuomet mes su didžiausia padėka priimsim jūsų rodijimą.

Ir teip, draugai, kuriems ištikro, bet ne žodžiais, rūpi darbininkų labas, parodykit tą darbą ir padėkit mums sunkiose reakcijos valandose darbuotis. Tas sustiprīs mūsų įiegas, pakels ūpą nusiminusiųjų, ir visi kartu žengsim prie bendro mūsų tikslo — socializmo.

Vardan socializmo, draugai, prie darbo!

11. VI. 08.

Mikolas Bevardis.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Valdžia papigino (beveik pusiau) kelionę per Siberiją. Sako, kad dėlto tai padarė, kad dabar japonai pradėję eiti į Ameriką per Europą (Mat Jungt. Valstybės labai apsinkino jaba apsinkino japonų įėjimą per Kaliforniją, Ramiuoju oceanu).

Valdžios biuras Čelabinsko mieste (Uralo apilinkė) suskaitė 491 tūkst. išeivių, iš Rusijos į Siberiją išėjusių per paskutinius 7 mėn. Jie ten eina jieškot žemės. Tuo tarpu iš Siberijos sugrižo 10 tūkst. išeivių ir atėjo į Rusiją 34 tūkst. sibiriečių, jieškodami žemės. Šitie žemės jieškotojai yra bežemiai kaimiečiai (kaimų darbininkai).

Rusijos valdžia pasirūpino, kad Tolstojaus 80-ties metų sukak-tuvės neatsiliktų teip iškilmingai, kaip jas rengia visa Rusija. Švenčiausiasis sinodas išleido encikliką prieš jį, šaukdamas visus tikinčiuosius nedalyvaut jo gimtadienės apvaikščiojime. Mat, po-pai Tolstojų vadina «antikristu», tai kur gi jie negis žmones nuo jo.

Persija. Žmonių upas eina žiauryn prieš šahą, kam jis, prižadėjęs po 3 mėn. sušaukt vėla parlamentą, o dabar, suėjus tam teismui, nē nemislija tai padaryt. Sukilimas grėsia įvairiuose kraštuose. Rusijos ir Anglijos valdžiu atstovai nusiuntė šahui pa-trimą, kad būtų gerai, jei jis sušauktų parlamentą. Mat ir Rusijos valdžia žino, kas gerai! Dagi pamokina tą azijatą, kaip išvengti sukilimų.

Persijos valdžia darė tarybas su Prancuzija, Anglija ir Rusija apie paskolę. Nuėjo tos tarybos ant vėjų: skolint jai nenor Euro-pos piniguočiai; gal dėlto, kad parlamento nėra. Juk caras dūmą tik dėlto ir laiko, nes be jos negalėjo užtraukt valstybės skolų. Dėlto mat pataria ir Persijai įsitaisyt panašią «dūmą».

Am. Jungtines Valstybes. Tarp įvairių visuomenės plėšikų pa-sirodė ir mandieruoti vagys-prigavikai (nors jau ne pirmasykis!). Detroite yra kariuvių stovykla, vadinama Fort Wayne. Tos kariu-menės viršininkai gaudavo valdžios pinigus užlaikymui savo ark-lių, reikalingų prie kariviškos tarnystės. Pasirodė, kad tie virši-ninkai niekad neturėjo ir jiems nereikėjo tų arklių. Dabar dėl tų vagilių eina kariškas teismas, kurio pirmsėdžiu yra general-majo-ras Fred. D. Grant; kitais teisėjais yra 6 brigadieriai ir 6 pulki-ninkai.

Aną subatą koks John Coughlin, neseniai buvęs bepročių prie-glaudoj, šovė į prezidentą Roozeveltą, jam bejojant, netoli namų Oyster Bay. Kulka pralėkė viršum prezidento galvos.

Jungt. Valst. kariškasis laivynas jau nuplaukęs į Australiją. Ten, pranešama, labai maloniai pasitikę tą svečią, laukiantį progos

muštis su kuo ir nuskešt... Washingtono vyriausybė jau sukru-to prie darbo: dirbdina 10 naujų torpedinių laivukų, kurie turi būt didesni, negu ikišiol turėta Amerikoje. Tie laivukai atsies 800 tūkst. «Dėdė Samas», matyt, rengiasi prie kokių riaušių ant ma-rių...

IŠ PARTIJŲ GYVENIMO.

Amerikos Socialistų Partijos platforma atspauzdinta kalbomis šiomis (t. y. versta iš anglų kalbos): čekų, kroatų, danų, finų, pran-cūzų, vokiečių, žydų, vengrų, italu, latvių, norvegų, lenkų, slavenu, slovakų, švedų. Visų tų tautų socialistiškosios organizacijos (nors ne visos) yra prisidėjusios prie «Socialist Party», dėlto ir jų kalbo-mis ta partija išleidžia platformą.

«Soc. Party» neseniai turėjo referendum dėl konstitucijos per-mainų. Connecticut valst. S. P. komitetas protestuoja dabar prie-to referendumo neaiškų padavimą, kadangi daugelis dėlto galėję nesuprast, ir reikalauja naujo referendumo.

Iš Amerikos darbininkų gyvenimo.

Bedarbiai ir partijos. Neseniai Amerikos bedarbių komitetas, esantis New Yoake, priėmė tamtikrą rezoliuciją ir nusiuntė ją į nepriklausomosios (Independence) partijos susivažiavimą (ta par-tija yra tarp republikonų ir demokratų partijų, kaip voverė tarp dviejų medžių — teip ir šokinėja nuo vieno ant kito). Rezoluci-joj reikalaujama, kad bedarbiams būtų duodamas darbas ant ne-vartojamų (neužimtų da) laukų, kad 8 valandų darbo diena būtų įvesta ant visų geležinkelių, kad bedarbius, jieškančius darbo, vežtų dykai ir kad pasenusiems darbininkams būtų mokama pensi-ja. — Tokia pat rezoliucija buvo nusiūsta ir į repablikonų, į ir de-mokratų sdsivažiavimus. (Kaip žinoma, nieko rimto tie susivažia-vimai nenutarė darbininkų gerovei, nes tų partijų reikalai ir tiks-lai neleidžia tai nutart. Tik socialistų partija užsidavus visomis jiegomis ginti visų darbininkų reikalus).

Prapuolė, išėjęs darbo jieškot. Camdene (N. Jersey valst.) vie-nas bedarbis, Albert Leach kartą išėjo darbo jieškot ir daugiau negrižo namo prie savo skurdžios, nuliūdušios šeimos. — Kaip sykį minėjom, tai New Yorke tankiai atsitinka, kad bedarbiai vy-rai pameta savo pačias su vaikais, nes mat nenor matyt to skurdo, o vienam kur besivalkiojant vis galima šiaip teip pergyvent. Tai gal dėlto ir A. Leach teip padarė; nes jei būt nusiūžęs, tai būt surasta lavoną.

Kompanija nesutinka su trečiųjų teismu. New Orleans'e vilnionių darbų darbininkai sustreikavo, kada jiems kompanija numušė po 20 nuošimčių iš uždarbio (20 centų dol.). Paskiau ji ir darbinin-kai susitaikė, kad nuspręstų jų bendras teismas. Kompanija bu-vo galutiną sąlygą paslačius tokia: dirbti pilną laiką, t. y. 6 dienas per savaitę ir numazinti uždarbius 20-čia nuošimčių. Tas trečiųjų teismas patarė dirbti po 3 d. per savaitę ir uždarbius numazint po 10 nuošimčių. Darbininkai su tuo sutiko, o kompanija nesutinka. Mat nori, kad daugiau būt bedarbių, kada tie pats dirbs pilną lai-ką, teip išnaudojami.

«Tabako žmonės» dedasi į milžinišką uniją. Pietinių valstybių ta-bako augintojai, smulkieji ūkininkai pernai ir šimet vedė karę su didžiuoju tabako trustu ir dabar sutvėrė savo uniją, kuri labai di-delė, nes apima kelis valstybių organizacijas; Keutucky, Tenne-see, Indiana ir Ohio org. isteigiamamjame susirinkime buvo at-

stovai ir nuo Wisconsin tabako augintojų. Prie tos «tabako unijos» prisideda ir nuo seniau esančių «Dark Tobacco Growers' Protective» draugija ir «Burley Growers» draugija.

Springfieldo riaušių pasekmės. Pasibaigus kovai baltveidžių su juodveidžiais, eina dabar byla: 17 ypatų kaltinama už tas mušty nes. Tarp jų vienas, vardu Frank Briant, kaltinamas, kaip užmušėjas Tamo Brady. Jis jį užmušęs kirviu bemiegant savo kambaryje (915 E. Washington St.). Kiti kaltinami už padegimą namų, automobilias (kuriuo važiavo ir miesto negrai), už viso kių riaušių kėlimą ir vagystę arba apiplėšimą. Paleisti už kauciją nuo 500 iki 3000 dol.

Ką valdžia darys su betvarkės skelbėjais? Kaip jau minėta, Alabamaj kapitalistai per savo laikraščius stačiai šaukia — agituoja prie skerdynių. Paskutiniu laiku laikraštys «Age Herald» buvo juodašimtiškas atsišaukimas, kur kurstomi žmonės «imtis už darbo» ir išmušti streikininkus arba jų vadovus.

Socijalistų laikraščio «Chicago Daily Socialist» redaktorius drg. Simons nusiuntė iš to laikraščio iškarpa į Washingtoną, valdžios galvai, su šiuo laišku.

«Priedu čia iškarpa iš vieno Birminghamo laikraščio, kuris atvirai kursto prie piktadarysčių ir užmušėjysčių. — Norėčia labai žinot, kokias priemones Tamista imsi tame dalyke. — Simons, redaktorius».

Policija užmušė dvi moteriškes Serantone laike anglenasių streiko. Policijantai teisinasi, kad netyčia (!) nušovė, bemalšinant streiką!

Streikininkai ignoruoja viršininkus. Wilkes-Barre, Pa. «Chauncey Colliery of Lee & Co.» anglių kasyklos darbininkai pradžioj šio mėnesio sustreikavo, o po kelių dienų unijos viršininkai atsišaukė į juos, kad liantų streikavę ir grįžtų darban; savo skriaudas, patarė, pranešti taikytojų komisijai. Darbininkai atsiskakė paliaut streikavus. Jie reikalauja, kad už statymą ramsčių («timberių») būtų mokama tam tikras užmekestis.

Darbininku judėjimas svetur.

Moravijoj pabirkantų sąjunga sutarė ir uždarė 40 pabirkų, išdirbančių marškonių išdirbius. Ilgai darbininkai nepasikakino tuo, kad jų darbdaviai per daug juos išnaudoja, kėlė streikus, tai dabar darbdaviai sumanė juos skaudžiai nubaust savo streiku — lokautu.

* * *

Glasgovo mieste, Skotijoj, 5 ir 6 šio mėn. dieną buvo didelės bedarbių demonstracijos. Vieną kart 400 bedarbių norėjo įsiverst į miesto tarybą ir pareikalaut, kad jų būvį aprūpintų; kitą kart apie 5 tūkst. bedarbių darbininkų, vadovaujami socijalistų, padarė smarkią demonstraciją; paskiau buvo mažesnė demonstracija. Kariūmenė ir policija visados veikė, kas buvo jai prisakyta. Riaušių ir muštynių tačiau beveik nebuvo.

Bedarbių esą į 60 tūkst. vyrų ir 100 tūkst. moterų ir vaikų be duonos karnio.

Jeigu sakote, kad kapitalizmas vertas visiško prakeikimo, tai turbūt manote, kad jis yra bevaisis. Jeigu kapitalizmas būtų bevaisis, tai svietas niekad nesulauktų socializmo.

J. B.

SANJUNGOS REIKALAI.

Prie Komisijos Centro knygų peržiūrėjimui apkaltinimo.

33 «Kovos» num. drgas P. Dubickas atsišaukia į komisijos narius, reikalaujamas atitaisymo klaidos ant 32 dol. 78c. Podraug su tuo praneša jis, kad komisijos nariams buvo apie tai parašyta privatiškai, bet jie nieko neatsakė. Nežinau, kaip su kitais draugais išėjo — aš a t r a š i a u ir iš korespondencijos su draugu Dubicku bei iš darbo komisijoje pasistengsiu ir šiame atvejyje paaiškinti jo iškeltą klausimą.

Visų pirmu sugrįšiu prie darbo komisijoj. Aš ir visi mes, komisijoje dalyvaujantieji, atsiėmėme į darbą gana skrupuliatiškai bei sąžiniškai; prie to dar Brooklyne su draugu J. Šukio ir K. Liutkaus pagelba iš «Kovoje» pagarsintų sekretoriaus atskaitų prirengiau mažą bruljoną atskaitos, į kurią sutraukiau visus Centro įplaukimus ir išleidimus, kuomi darbas Philadelphiajėje per pusę buvo aplengvintas; ir tai vienok prisiėjo ištupėti prie darbo nuroto iki pusiaunakčiui per kelias dienas, teip knygos neaiškiai buvo vedamos. Ant to pasiremdami mes ir savo raporte reikalavome įvedimo tvarkos į knygas. Toliaus — kaikuriuose «Kovos» numeruose abelna įplaukimų suma buvo parodyta tai mažesnė tai didesnė, negu ištikrųjų turėjo būti; ir jei prisieitų imti galutinius «Kovoje» garsintus skaičius, paskutinioji atskaitos suma turėtų nesutikti; aš buvau įnešęs komisijoje įtraukti tas klaidas į mūsų raportą — to įnešimo draugai neparėmė ir tos klaidos buvo mūsų parodyta draugui Dubickui dar prie darbo ir pasiliko bruljonuose, kurių aš pas savę neturiu.

Išvedus abelną sumą klausėme draugą Dubicką, ar pas jį randasi tiek pinigų išde, kiek sulyg mūsų atskaitų turi būti — draugas Dubickas atsakė, kad pas jį tiek ir randasi pinigų, ir jei yra koks skirtumas — tai keliuose gal doleriuose; prie to jis patarė menkų skaičių — centų — nei atydon neimti. Gal būti, komisijai prigulėjo peržiūrėti pinigus ir banko knygutę — bet ji laikė tą už nereikalingą ir jos darbas kvėpėtų biurokratizmu ir neužsitikėjimu draugui D.

Draugas Dubickas privatiniam laiške iš 30.V. š.m. rašė man: «pertikrinęs savo įplaukimų ir išleidimų knygas dikčiai nesutinku su jūsų atskaita, paduota IV Susivažiavimui. Aš turiu skriaudą suviršum \$30.00 — todėl klausiu jūsų, ar apsiimsite pataisyti šitą klaidą, ar reiks šaukti kita komisija pertikrinimui?» Aš tuojuo atsakiau drg. Dubickui, kad sutinku pataisyti klaidas su kitų Komisijos narių pritarimu, tik te jis man prisiuonia atskaitas ir praneša kame ir ant kiek jis nesutinka su komisijos atskaitomis. Laiške iš IV 12 drg. Dubickas atsako, kad klaida įsiskverbusi į atskaitas šiokiu būdu: «nepagarsinti «Kovoje» išleidimai:

«Kovos» N 37 Spaustuvės įrankiai	3.77
„ „ 42 Spaust. įrankiai	5.70
„ „ 46 Konst. Komis. kelionės lėšos	9.00
„ „ 49 Spaustuvės įrankiai	5.82
„ „ 50 Pečius ir paipos	4.49
Visų išlaidų mažiau pagarsinta	\$28.68c.
Viso buvo pagal «Kovos» N 19 šių metų:	
«Kovos» išde	11.13
„ fonde	19.68
Literatūros fonde	5.17
Agitacijos „	9.54
Paskolos	194.85
	240.37

Atėmus nepagarsintus išleidimus	28.68
Lieka	211.69
Atėmus gi iš to apmokėtas bet dar nepagarsintas	
bilas ant	101.98
Pinigų pas mane turėjo būti	109.71
Pagal jų skaitline buvo suvesta	143.39
Parodyta daugiau ant	\$33.68c.

Tiek drg Dubickas. Su tuo laišku atskaitų man neprisiūsta, paskui apturėjau ir iš jų pamačiau, kad visi pinigai, t.y. 28 dol. 68c. kuopuikiausiai įtraukta yra į Komis. atskaitą, reiškia, yra paimti į abelną sumą, darant bilansą. Bet čia dar painiojasi 5 dol. Su jais dalykas šiteip stovi: pagal Komisijos atskaitas išde ir fonduose turėjo pasilikti kitokie skaičiai, negu draugo Dubicko nurodyti, būtent:

«Kovos» išde	11.13		
„ fonde	20.68	— o ne	19.68 + 1.00
Literatūros „	9.17	— o ne	5.17 + 4.00
Agitacijos „	9.54		
Paskolos	194.85		

Viso 245.37, o ne 240.37, kaip parodo draugas Dubickas; čia štai ir yra 33 dol. 68c. (28.68+5.00).

Drg. Dubickas privalo matyti, kad, jei minėti viršiaus išleidimai yra įtraukti į Komisijos atskaitą (tuos skaičius komisija surado praleistais ir parodė draugui Dubickui), tad suprantamas dalykas, jie yra jau tuo pačiu pagarsinti ir nieks tos sumos, 28.68, iš draugo Dubicko nereikalaus.

Kas link aptariamų drgo Dubicko atsišaukime 4 dol., kuriuos klaidingai prirokuota N 10 «Kovos» prie abelnų įplaukimų, bet ta klaida buvo atitaisyta N 18 «Kovos» («žiūr. «Kovos» N 1 šių metų...») — nesuprantu kurių metų tie du numeriu, 10 ir 18, jei praitų metų — tad komisijojų — neperžiūrinėja, jei šių nieko jai nepaaiškės iš pažiūrėjimo atgal net į 1 šių metų numerį, neturiu su savi mi «Kovos» minėtų numerių, per tai negaliu persitikrinti. Gal būtų, kad tie 4 dol. ir nebuvo įtraukti į atskaitą — komisija teipgi nėra neklaidinga, bet kas link likusiųjų 28 dol. 68c. — jie yra įtraukti į atskaitas ir tų pinigų nėra išde ir negal būti jie pajieškomi.

Toliaus atsišaukime skaitau: «Komisijos narys drg. Račkauskas savo priedaše atima 16.40. Šita klaida yra pataisyta «Kovos» N 26, 08 m. (bene 07 m.?) m a n o u ž k l a u s t a), N 1 — 08 ir N 19 — 08. Tokiu būdu tą pačią sumą išima iš abelnos išdo antru kartu». Reiškia, kad komisija skriaudusi draugą Dubicką ir Sąjungą — ir jį ir ją norėję apskaitliuoti. To klausimo paaiškinimui privalau štai ką pasakyti: komisija, skaitlines sutaisant surašinė į vieną vietą visus įplaukimus teip, kaip jie buvo garsinti «Kovoje» ir užrašyti knygoje, ir pat teip elgėsi su išleidimais, nėra klaidos atitaisomos buvo keliems numeriams ar keliolikai išėjus — tų klaidų atitaisymas atidėta įtraukti į atskaitos pabaigą. Teisybė iš nuvargimo ir laiko stokos nepadaryta tas ant vietos, bet paskui aš padėjau savo priedašą ir a i š k i a i per laišką prašiau, kad drgas Dubickas duotų tą priedašą pertikrinti ir po juo pasirašyti draugui J. Savickui, komisijos nariui. Tas nepadaryta — mano tik parašas randasi — priežasties nežinau. Tie 16.40 yra tik vieną sykį atimti iš abelnos sumos, o ne du.

Drgo Dubicko pranešimą, arba «viešą» atsišaukimą į komisiją aš randu klaidingu iš atžvilgio į 28.68 ir 16.40, nėra tos sumos yra įtrauktos vietoje; kas link 4 dol. — jei drgas Savickas gyvenęs Phil. ir galys peržiūrėti knygas ir atskaitą pripažįsta už neįtrauktus į atskaitą — sutiksiu su nurodymu draugo Dubicko ir drgo Savicko nuomone.

Teisybę pasakius, yra skirtumas tarp galutinės atskaitų su m o s i r s u m o s, kurią randame 19 «Kovos» š.m. num. — bet tas išsiaiškina tuomi, kad «Kovoje» garsintų įplaukimų ir išleidi

mų abelnos sumos daug kur nėra teisingai suvestos, tą gali kiekvienas pertikrinti. Jei p i n i g a i nesutinka su atskaitos galutine suma — tai jau ne komisijos dalykas: jei jos rasta išleidimai, užrašyti į knygas ir nepagarsinti «Kovoje» ir atžagariai, tad ar negalėjo būt teip, kad išleidimai buvo, o neužrašyta jie niekur — nei «Kovoje», nei knygoje.

Man nemalonu tokiu ilgu atsakymu ant ano atsišaukimo užiminėti draugų atydą, bet klausimas paliečia Sąjungą ypač piniginis, reikalauja išaiškinimo.

Drg. Dubickas žadęs reikalauti kitos komisijos paskyrimo, jeigi ši atsisakys pataisyti klaidą ant 32 dol.78c. Aš atsisakau taisyti — nėra čia tokios klaidos, nebent tik sutiksiu kas link 4 dol.

Prie užbaigos už reikalingą laikyčiau pridurti, kad tų nesuipratimų nebūtų buvę visai, jei drgas Dubickas, kaip sekretorius, prieš Susivažiavimą būtų sutaisęs savo atskaitas, tad neprisieitų susiv. laike «jieškoti progos pertikrinti atskaitas». Ir dabar dar, po Susivažiavimui trims mėnesiams su viršum praslinkus, randa klaidas, kurios nė nebuvo klaidomis. Nežinau, ar būtų logiškai kviesti naują komisiją, nėra paskui gal vėl atsirastų nesupratimai ir Sąjunga tiek ir težinotų, kiek komisijomis užsiiminėti. Tiek to — tai ne mano dalykas, atsakiau ant užklausimo, jei kur suklydau, kiti komisijos nariai pataisys.

Račkauskas.

P.S. Susivelinau su atsakymu, nėra sirgau; draugai atleis.

«Kovos» šelpimo reikaluose ir kiti L.S.S. reikalai.

16 kuopa, Meriden Ct. savo susirinkime, 15 d. rugp., svarstė, kokių budu galima «Kovą» sušelpst šiuo bedarbės laiku, ir pripažino teip. Uždėdami extra mokestį, pasidarytume daugiau blėdies, negu naudos, — tam mes turime tiesius faktus, kad mes daug turim sąjungoj tokių draugų kuriuos sunkiai įpratinom ir dabartinę mokestį užsimokėti — o jei uždėsime ant jų extra mokestį, tai matomai jų neteksime. Mes pripažinome legališką šelpimu tą, kad dirbanti draugai po dolerį aukautų. Tai nėra sunku, jeigu jis atjaučia tikrą sociališkumą ir mato kokius vaisius atneša ateitis vergams nukriaustiems. Tik į darbą, draugai, kuom kas galime: kas aukom, kas prenumerata, o mūsų darbštumas greit išduos šimteropus vaisius.

Kaslink drg. Širvydo išbraukimo iš Sąjungos, mes atradom, kad jis nėra atsizymėjęs tuose darbuose, tik vien pritarimuose, ir mes iškart negalim užsokt su išbraukimu ant to, kurs nėra peržengęs principų. A. Žagarą ir A. Bernotą mes persergstam, kad liautusi darę, kas yra blogo mūsų sąjungai ir kad padėtų į užmirštį tą ardyimo šmeklą, o stotų drauge su mumis visais į kovą su mūsų išnaudotojais, o ne prieš vieni kitus, ardydami tarp savęs vienybę ir teip sutrustą tą mūsų darbą, tai yra Sąjungą.

Vardu 16 tos kuopos

V. Jokimas.

Dėlei II-ro rajono išdo reikalų.

«Kovos» N 33 drg. F. Laurynaitis, kaip buvęs II raj. išdininkas, rašė apsigindamas nuo užmetimų, kuriuos paskutinė II raj. konferencija padarė. Dabar II-ro raj. organizatorius, drg. J. B.

Jusaitis, rašo ilgą straipsnį, kuriame aiškina, kad tai ne į draugą F. L. buvo taikyta, o tik į drg. J. Lukoševičių, kurs teipgi buvo II r. kasierium.

Drg. J. B. Jusaitis rašo: «F. L. nebuvo kaltinamas, nes jo kaltės nesimato; tik matosi kaltė J. Lukoševičiaus, už negražų ir nelegališką pasielgimą, kaipo pasilaikymą kasos II-ro rajono».

Šitas pasakymas lyg perdrąsus: jeigu pasilaikė už «legališką» keliones, tai da negalima sakyti, kad pasilaikė visą išdą.

Kitas dalykas. II-ro r. VII konf. «protokole» pasakyta: «I š v a ž i a v u s iš mūsų rajono apskričio rajono išdininkui, išdo stovis buvo labai suirusiame stovyje» (žr. «K.» N 30). Iš to keisto sakinio aišku, kad čia kalbama apie drg. B. Laurykaitį; aišku dėlto, kad tik jis «išvažiavo» iš II-ro rajono, ne kitas koks išdininkas.

Dėlto, žinodamas tuos dalykus neleidžiu tuščių ilgų polemikų ir čia paaiškines, kaip tas dalykas stovi užbaigiu viską. Be to pranešu, kad toliau netalpiu nė tokių «protokolų», kur nuo pradžios lig galui eina «kritika» ir ypatų užgauliojimai, gimdanti tokias tuščias polemikas. Kas nori nesusiapratimus užbaigt, tas gal rast geresnį kelią, ne į organą kreiptis.

«Kovos» Red.

Protokolas V rajono VII konferencijos,

atsibuvusios 30.VIII.08 m. St. Clair, Pa.

Konferencija atidarė rajono organizatorius J. Rudminas 1 val. po pietų. Pirmiausiai buvo šaukti delegatai ir ar legališkai atstovauja. Delegatai (išviso 22) pribuvo nuo šių kuopų: Shaft, Pa. 69 kuopos J. Kriaučiunas ir J. Petrauckas; Shenandoah, Pa. 28 k. J. Rudminas, M. Kapočiūtė, J. Grudzinskas, Vl. Balčiunas, M. Vakrina, S. Vitaitis; Mahanoy City, Pa. 46 kp. Mickunas, Žemaitis, Overaitis; Tamaqua, Pa. 103 kuopa A. Venckevičius; Minersville, Pa. 15 kuopos J. Baniulis, J. Bekampis, V. Lietuvninkaitė, F. Debskiūtė, J. Jasulevičius, J. Kavaliauckas; Hazleton, Pa. 80 kuopos Jurgis Stasiulevičius, Juozas Stasiulevičius; 70 kuopos, Gilberton, Pa. A. Mondeika, Rice. Nepribuvo delegatai nuo kuopų: Mt. Carmel, Pa., New-Philadelphia, Pa., Lost Creek ir Girardville, Pa. Toliaus išrinkta-konferencijos vedėjai: pirmininku J. Baniulis, sekretorium J. Bekampis. Teipgi buvo išrinkta komisija sutvarkymui įnešimų šie draugai: V. Lietuvninkaitė, J. Jasulevičius ir J. Grudzinskas. Toliaus buvo šaukiami raportai nuo rajono viršininkų; organizatoriaus, sekretoriaus, išdininko; visų rap. priimta. Kasoj pas išdininką yra \$14,87. Knygius raporto neišdavė, dėlei užmiršimo atskaitos namie, bet atsiuntė konferencijos sekretoriui; raportas skamba šiaip: «Nuo pereitos konferencijos literatūros buvo už \$12,87. Dabar literatūros yra už \$8,82, o pinigų už lit. — \$4,05, katruos perduosias išdininkui. Tikiuosi, kad draugai atstovai sutiks su šiuom ir priims knygiaus raportą».

Toliaus buvo svarstomi įnešimai ir priimti šie: 1) Į Veikiamąjį Komitetą turi būt išrinktas narys į drg. A. Antonovo vietą, nes jis negali reprezentuoti nuošaliai gyvenant. 2) Kad visi svarbesni reikalai, kurie ejo vien tik per Pildomąjį Komitetą, toliaus būtų leidžiami ir per Veikiamąjį Komitetą. 3) Kad būtų panaikinta savitarpinė partvyšiška kova tarpe Sąjungos draugų. 4) Kad visi nariai mokėtų į rajono išdą po 5 centus per 3 mėnesius (bet tas turi eit per rajono draugų «referendum»). 5) Reikia dapildyt skaičių Veikiamajo Komiteto narių nuo mūsų (V) rajono sulyg skaičiaus esančių rajone draugų: 1 nuo kiekvieno 100, kaip tą padarė kiti rajonai. 6) Sekančią konferenciją nutarta laikyt Hazleton, Pa. Toliaus buvo renkami nauji rajono viršininkai: Į Veikiamąjį Komitetą išrinkti: 1) J. Bekampis (Minersville, Pa, Box 129), 2) J. Rudminas ir 3) M. Kapočiūtė (Shenandoah, Pa., 119 E. Centre

sta), organizatorium J. Rudminas, sekretorium J. Jasulevičius (Minersville, Pa., Box 6), išdininku Vl. Balčiunas ir knygiu Overaitis.

Draugai delegatai sumetė į «Kovos» fondą \$3,00 ir padainavę «Drašiai, draugai, męs sustokim» išsiskirstė 7-tą valandą vakare.

Pirmininkas J. Baniulis,
Sekretorius J. Bekampis.

NB. Priklausančios prie V rajono kuopos malonės perbalsuot (ši protokola? Red.) ir balsavimo pasekmes prisiust VIII konferencijai.

I-mo rajono reikaluose.

Kadangi 7 ta konferencija išrinko komitetą agitatyviškiems lapeliams apdirbti tai 16-ta kuopa, Meriden, Ct., savo susirinkime 15 ta rugpiučio atkreipė atydą ant to, kad mūsų tas anksti pradėta sis darbas nesusivėlytų išduot savo brangius vaisius.

Kad laikas bėga greitai ir atvėsta oras, tad be abejonės pradės kuopos rengti prakalbas, kur bus parankiausia tarp žmonių išplatinti ir labiau pakreipti jų atydą į tai, kad męs visi esame šiandieninio teip biaueraus surėdymo vergais ir mūsų visų ta patį užduotis stot į tą tiesos kelią, kuriuom eidami paliksim šiandieninius savo dejavimus ir teip labai tamsią tą naktį.

Tat męs reikalaujam, atkreipdami atydą viršminėto komiteto, kad į pabaigą rugsėjo męs juos pamatytume ir pradėtume skleist tarp žmonių. Į darbą, draugai; kaj ankščiau pradėsime, tai daugiau apdirbsim.

Vardu 16-tos kp. sekr. V. Jokimas.

Korespondencijos.

Shenandoah, Pa. 9 Rugpiučio čia atsilankė su prakalbomis draugai: d-ras Matulaitis ir M. Grikštas iš So. Bostono. Ant prakalbų į Columbia Park'ą susirinko gana didelis būrelis klausytojų — apie 500–600. Paraginus dr-gui Grikštui aukauti kiek išgalint varymui dr-go N. N. bylos, susirinkusieji suaukavo \$6,00, kurie ir pasiūsta tuojaus R. R. K. izdininkui, dr-gui širvydai.

J. Rudminas.

Hazleton, Pa. Čionai, kaip ir kitur, darbai angliakasyklose eina blogai: dirba vos 2–3, kai-kada 4 dienas per savaitę. Uždarbiai ir visai menki. Stebėtina, kad lietuviai pradėjo bruzdėt, nei bitys avilyj. L.S.S. 80-ta kuopa pirmiau lyg buvo biskį apilus, bet paskutiniu laiku pradėjo gana sparčiai augti. Per susirinkimą 17 d. Rugs. įsirašė net 6 nauji šanariai, terp tų net dvi merginos. Jaunos draugės prisizadėjo laikytis susipratasio proletarijato eilėse ir išvien kovoti su tamsiąja spēka. Garbė jums, draugės, kad paduodate ranką draugams ir sykiu jieškote savo tiesų!

Bet nereik manyt, kad čia jau teip darbštūs draugai. Anaiptol, ne! Mat jau nuo seniai čia yra t. v. «Special Organizer», kuris, atsitikus reikalui, tuojaus pribuna 80-tai kuopai į pagelbą. Juom yra kun. Dielininkaitis. Tas vargšas žmogelis, nors ir nėra socialistu, bet socializmo propagandą

gana energiška skelbia: kiekvieną nedėdienį, nors prakaito ir nemažai išlieja iki atlieka visas bažnytines apeigas, bet «dėl meilės artymo», nepamiršta pagarsinti ir cicilikų nuveiktuosius darbus, k. t.: «vagystes», «bažnyčių griovimą» ir t. t. ir t. t. Ir jo darbas visados atneša vaisius. Pasitaiko, kad kartais nepamiršta savo «mylimiems klansytojams» pranešti, jog tai tada ir tada bus susirinkimas «grovikų Kristaus bažnyčios» — tuomet, žiurėk, sykiu prisideda prie tų cicilikų...

J. Ilgunas.

Tamaqua, Pa. Rugpjūčio 23 d. čionykštė L.S.S. kuopelė parengė prakalbas. Kalbėtojus pakvietėme iš Minersvillės, bet nelaimė, kad jie negalėjo anksčiau pributi kaip tik vakare. Žmonių prisirinko kokie 50-60. Kalbėjo J. Bekampis; deklamavo eiles Mikalavičiūtė; J. Baniulis skaitė prelekciją, bet nepabaigė, nes buvo vėlus laikas, o antra, kad prelekcija buvo mažai suprantama neišlavintai publikai. Minersvilliečiams išvažiavus namon, dar kalbėjo drg. Stasiulevičius iš Hazleton, Pa., V. K-to narys.

Jaunas Cicilikas.

Livingston, Ill. Ši vietelė mažai tegirdžiama laikraščiuose, nes tai mažas miestelis ir lietuvių yra tik apie šimtas. Visi dirba mainose, nes čia kitokių darbų nėra; yra tik vienas šaftas, ir tai nepergeriausia dirba: lig šiol dirbo po dvi-tris dienas per savaitę, dabar pradėjo biškutį geriaus judėt. Liudna daros, žiurint į darbininkus, kurie savo sunkiai uždirbtą centą prageria, o kaip netenka pinigų, tai saliuininkai padaro mielaširdystę, — duoda gert ant paskolės. Kai darbininkas atsiima užmokestį, tai saliuininkas pareikalauja užmokėti; jeigu to nepadaro, tai su skvajeru (teisėju) užareštuoja uždarbį; paskui teismai atsibuvo. Žinoma, darbininkas lieka kaltu, turi užmokėt saliuininkui ir kaštus skvajerui. Tarp lietuvių yra pulkelis susipratusiųjų, kas matyt iš to, jog čia gyvuoja L.S.S. 74-ta kuopa ir Susiv. L. A. kuopa. Abidvi kuopos nepergeriausia stovi, nes jas persekioja tie pats skurdžiai darbininkai. L.S.S. kuopa, dažinojus, jog lankosi po Illinojų Valparaiso studentas Kasparka, laikydamas prakalbas, pakvietė jį ir čia. Rugpjūčio 24 d. jis pribuvo. Susirinkimas atsibuvo pasekmingai, su prakalboms ir dainoms.

F. Žukas.

Montello, Mass. Rugp. 19 d., vardu L.S.S. 17-tos kuopos, atsibuvo prakalbos ugnagesių salėje ant Main St. Drg. Antonovas aiškino vargingą darbininkų padėjimą ir dabartinio krizio priežastis. Salė tebuvo maža ir žmonės turėjo stovėti, tai kuopu nutarė paimti didesnę salę ant 21 rugpjūčio. Aukų salei apmokėti surinkta \$14,65. Daugiau aukavo draugės P. Urbonaitė, U. Urbonaitė, G. Marcinskaitė, P. Mineikienė ir draugai F. Norkus, J. Zarkauskas, S. Macius ir keli vietinės kuopos drg.

11 d. Rugp. prakalbos nusisekė geriau. Tas pats kalbėtojas aiškino daugiausia moterų klausimą. Drg. A. Januševičienė ir Mineikiūtė (6 metų) deklamavo eiles. Aukų kelionei drg. Ant. surinkta \$15,06.

Dailidė.

Iš Johnston City, Ill. Darbai angliakasyklose eina geryn. Iš kitur pribuvusiems yra apsinkinta darbo gavimas, nes Illinojaus valstybės teisės, kurios yra įvestos nuo 1-mos liepos mėn. š. m., uždraudžia be mainierinių popierių įleisti į kasyklas; turi but egzaminuotas per «Miners Examining Board».

Rugpjūčio 10 d. 63-čia kuopa L.S.S. parengė prakalbas. Kalbėtojai atvyko šie: Airešiuonas iš West Frankfort, Ill. ir drg. Kasparas, studentas iš Valparaiso. Drg. Kasparas kalbėjo dviejuose atvejuose: 1) kaip kapitalistai išnaudoja darbininkus ir kaip jie valdo žmoniją, 2) kodėl kunigai bijo socializmo, kaip jie žmones draudžia nuo jo. Kalba drg. Kasparo daugumai patiko. Tarpe kalbų dvi moteri: Ona Tauskuvienė ir Ona Bajorienė deklamavo eiles. Aukų surinkta \$13,05. Atėmus kelionės ir rengimo lėšas, atliko \$5,00; pinigai paskirta moksleiviams Valparaiso Universiteto. Geistina butų, kad ir kiti studentai laike vakacijų apvažinėtų lietuvių apgyventus miestelius; be abejonės jų kalbos vis kie šviesos žmonijai suteiktų.

Laisvas.

Meriden, Conn. Dar mūsų nusiminimui ir dabartiniam kriziu nematyt pabaigos ir paprasčiausia žmoneliai dirba po pusę laiko, o kiek suvis nedirba, tai žino Aukštasis. Daug yra žmonelių, rugojančių ant bedarbės, bet į vienybę sunku juos prikalbinti. Ir dar netruksta tokių laisvės priešų, kurie žiuri su dideliu nekantrumu į veikiančius draugus, o apie pritarimą nė neužsimink jiems. Mums teko patirt, renkant vardus dėl Purėno išliuosavimo. Vieni atsisako, kad jie mažai skaito laikraščius ir jie nieko nežino apie tai ir esą, kad žinotų tiką teisybę, tai jie labai pritartų.

Bet labai keistai pasirodo mūsų tautiečiai-katalikėliai, kurie visai nenori tam pritart, bet dar griebėsi į ypatiškus ginčus. Ir dar keistus paskalus paleidžia, kad mes rinkdami vardus įkalbėjom žmonėms, kad tai esą kunigėlis suimtas, tai tokiu budu, girdi, jie gauną parašus. Kur tų kietaširdžių dingęs protelis!...

Laisvasis.

Dodson, Md. Kaip visur, teip ir čionai darbai mažai eina. Žmoneliai aimanuoja. Kada pradės geriau dirbti, nežinom. Dabar kaip kur dirba kasdien ir darbo galima gauti kas kiek nori. (Reikia pasakyti, koks darbas, Red.). Ale nieko negali uždirbti — mažai moka. Lietuvių čia mažai yra ir tie pats labai iškrikę.

Pilypas Nutruko.

Chicago, Ill. Rugp. 26 d. 4-tos kuopos draugai sumanė parengti prakalbas ant gatvės (33-čios ir Auburn Ave.), kalbėjo A. Sideravičius, P. Puskunigis. Reikia priminti lietuvių tamsumą: kaip tik prasidėjo prakalbos, tai visi lietuvių vaikai pradėjo rėkauti, musti į blėtas, o daugiausia atsizymėjo saliuininko Azuko vaikas. Žinoma, vis didžiųjų pakurstomi tai darė. Anglai to niekados nedarė. Ištvirkėlius vaikus pavaikius, didieji užsistoję ir norėjo net riaušes padaryti. Bet vienas advokatas, p. Smolenskas, kaipo zinantis (!) A. Jungt. Valst. teises, Azuko karčiameje pašaukė per tele-

fona «patrolės» vežimą. Atvažiavus policija ir pamačius, kad čia nieko blogo iš prakalbos nėra, vėl sau sugrįžo. Policija suprato, kad čia teisybę kalba, o mūsų apšviestunai to nesuprato ir dirbo neteisybę. Jie ėmė net akmenims mėtyt kalbėtojus.

Jaunulis.

Lawrence, Mass. Rugp. 9 d. 64 kuopa L.S.S.A. parengė prakalbas. Nelaimė, kad nepribuvo kalbėtojas, kuris buvo užkvietas, butent drg. Antonov. Kalbėjo A. Ramanauskas apie dabartinį krizį ir apie Pureno išdavimą caro valdžiai. Toliaus kalbėjo J. Arlauskas. Aukų surinkta \$1,70. Apmokėjus lėšas, \$1,20 pasiūsta «Kovos» fondan.

J. Vaskelionis

Wilson, Pa. Darbai silpnai eina ir bedarbių žmonių yra nemažai, bet mūsų lietuviai nelabai rupinasi apie save, nesistengia apsišviesti neskaito gerų laikraščių ir knygų. O daug yra ir tokių, kurie ir pirštais bado pirmėivius, lojoja ant gatvės ir fabrikuose skelbia, kad visus socialistus išvysią iš darbo. Tai teip pasirodo musiškių tamsybė.

Nepadabnas Socijalistas.

Struthers, Ohio. Ponai didpilviai kaip gauna pigiai darbininkus, tai nė nesaugoja jų gyvybės — gatavi suėsti Morgan Springs Kompanijos geležinių vielų dirbtuvė sugriuvo tirpyklos siena ir 10 darbininkų liko sužeista, apdeginta. Keli sužeista labai sunkiai. Sugriuvimo priežasties neva nežino kompanijos viršininkai. Mat toki šiaandien geri fabriku inspektoriai — bile jiems bežiurint dirbtuvė neužgriuva ant jų, tai ir gerai.

Alkani vaikai.

Parašė A. Žtas.

IŠAUŠO gražus vasaros, liepos mėn., rytas. Tyrame skliaute dangaus saulutė pakilus leido savo šiltus ir malonius spindulius ant žemės. Ir it stebėjosi žiurėdama į žemės gyventojus žmones, kaip jie pabudę iš miego skubinasi kiekvienas prie kasdieninio darbo. Vieni kinko arklius į vežimus važiuoti į darbą, kiti pasiėmę pietų lauknešėlius, eina greitai į fabriką kol dudos neužgaudė — visi eina pelnyti maisto užlaikymui gyvybės. Visur tik juda, tik kruta.

Ta pati skaisi saulutė su maloniais spinduliais, atlankė ir Simo Ainių grintelę, kurio šeimyna, pats ir du paaugę vaikai, sunus ir duktė, rengėsi prie kasdieninio darbo. Ainiene nelaiminga guli lovoje ir sunkiai kvėpuoja — serga. Ainis atsikėlė, pasiėmęs pietų lauknešėlių ir pabučiavęs pačią, išėjo darban.

Staselis ir Onelė pabudę iš miego, pamatė, kad tėvo jau nėra, motina serga, pagulėję dar truputį, atsikėlė. Onelė kiek vyresnė už Staselį, bet abu la dar j uni, apie 6-7 metų.

Neprašytas ir ar neperstatytas?

Patėmijau «Kovo» Nr.35, korespondencijoje tarp teisybės ir neteisybės, šmeižiant mano ypatą, visai nereikalingai, rodant kaltes be faktų, kurių visai nėra, buk pabaičius kalbėtojai, neiškentęs J. B. Jusaitis ir neprašytas ėmė kalbėt. Bet apie ką kalbėjo? ar kalba buvo priešinga agitacijai? Aš ne kalbėjau prelekeciją ar prakalbą, tik išpildžiau priedėrmę; matydama, jog kuopos org., po prakalbų nuėjo tolyn, tai ir aš nurodžiau ir kviečiau kitus draugus įsi rašyti į L.S.S. 42 a kuopą. Tai tokia mano kalba buvo; aš nematau jokių netaktiškumų tame; tur but rašėjas maž ką pažįsta taktiškumą, už tai bijo parodyt savo tikrą veidą, o tik užsimovęs ličyną (slapyvardį) kalba.

J. B. Jusaitis.

Apie musu susirinkimu tvarka.

Pasirengiau aplankyti kai kurias vietas, kur baisiausioje vergijoje žmonės dirba — po žeme, kasyklose, kalnuose ir miestuose, kur žmonės gyvena, nuplyšę, nuskurdę, apdulkeje.

Darbuojas gana gerai draugai, pagįl savo supratimą, bet ne visur yra gabių žmonių, kad galėtų pamokinti kitus savo reikalus apsvastyti. 1) Kuopos L.S.S. labai netaktiškai veda susirinkimus, 2) susirinkimuose netvarkiai apsieina, vyrai atėję į svetainę, ruko pypkas, tas labai yra negerai moterims, merginoms ir vyrams nerukantiems; dėl to viso atsibuva susirinkimas be jokios tvarkos. Kai-kuriose vietose net liudna ir klausyti, kokia betvarkė pasidaro. . . .

Draugai ir draugės, apsvastykite kaip reikia vesti susirinkimus, kad tvarka but geresnė.

Staselis atsikėlęs pradėjo verksti, priėjęs prie sergančios motinos pabučiavo sudžiuvusią, kaip šakalys, motinos ranką ir sako:

— Mamyte, duok duonos, aš labai noriu valgyti, esu alkana kaip šunytis.

— Staseli, matai, kad aš sergu, negaliu iš lovos atsikelti — vos girdimu ba'su tarė motina: — Onelė lai pažiuri ant lentynos, gal dar yra nors sudžiuvusios duonos šmotelis.

— Nėra, mamyte — nieko nėra — aš vakar visus trupinėlius surankiojęs, suvalgiau.

— Tatulis pinigų nepaliko, sakė, kad paskutiniuosius atidavęs gydytojui — silpnai kalbėjo motina. — Vaikučiai, eikite į sąšlavyną, kur vakar buvote, gal ir vėl rasite išmestą duonos ar mėsos šmotą, suvalgysite ir busite sotūs, o aš valgyti nenoriu.

Ir teip Ainių šeimyna išsiskirstė — stojo prie kasdieninio darbo pelnyti duoną. Ainis, pilname dulkių, geležies fabrike, visas prakaituotas ir apdulkęs, dirba kaip arklys. Ainiene silpna guli lovoje, nė gydytojas jau neatsilauko, nes nebeužmoka. Alkani Ainių vaikai išėjo ant gatvės duonos jieškoti.

1) Rinkimas tvarkos vedėjų; 2) perskaitymas protokolų pereinčių susirinkimų. Užduotis tvarkos vedėjo — ar gali būti priimtas protokolas, ar turi būti pertaisyta; 3) atyda visų draugų skaitant protokolą; 4) raportai komiteto narių; 5) raportas knygiaus: kiek ir kokių knygelių išleido per tą mėnesį, kokių turi parsitraukti ir kiek pinigų turi; 6) priėmimas naujų draugų į sąjungą; 7) nauji įnešimai kuopos ir sąjungos reikaluose.

Prakalbų rengimo programos: 1) atidarymas susirinkimo, paprašyti publikos, kad nusiimtų kepurės ir nerukytų, užsilaikytų ramiai: paaiškinimas, su kokia intencija ir keno naudai surengta; 2) užkviesti publiką, kad prisidėtų prie uždėgimo svetainės kaštų, paaukaujant, kiek kas gali; 3) kokie kalbėtojai ir apie ką kalbės; 4) kiek kaštuoja kelionė kalbėtojams; 5) baigianties prakalboms, užklausti publikos, ar sutinka, kad būtų išleista rezolucija arba protestas prieš šiandieninį biaurų surėdymą. (Tokių rezolucijų nieks neleidžia. Jei yra koks svarbus dalykas, kada norima prieš kokį valdžių pasielgimą užprotestuoti, tai rezolucija perskaitoma prieš susirinkimą ir tada klausama publikos ar ji priima tai. Red.) 6) Pabaigus prakalbas, užklausti publikos, ar visi yra užganėdinti, ar neturi kokių nors klausimų.

Atsiminkime, kad mūsų dirva pirma reikia išarti, išakėti ir tada tik sėti, tai bus vaisiai geri. Reikia nuosekliai dirbti. Pastatyti gerą fundamentą ir tada namą ant jo statyti. Fundamentu yra mūsų principai, kad niekadus nenukryptume nuo jų. Tą turime daryti, kas yra mūsų užsiduota išpildyti. Kiekviena ypata turi savo užduotį išpildyti.

L. Grykštas.

— Stasyti! a Stasel! Žiurėk, antai, pašalyje, pagal statinę, gali duonos šmotas, rodė su pirštu Onelė.

Čia žmonių pilna gatvė: vieni eina, kiti važiuoja. Staselis, valandėlę palaukęs, kol žmonės truputį prasiskirstė, apsisvalgęs, kad jo nieks nemato, pribėgęs, kapt, pagrobė duonos šmotelį, užkišo už ančio ir greitai abudu nuėjo, kad kas nepamatytų. Paėję kiek toliau, susėdo palei grabę, persilaužę pusiau rastąjį duonos šmotą, nors duona sena ir purvais aptukusi, bet jiedu gardžiai valgė. Pasistiprinę kiek, ėjo vėl gatvėmis, užkampiais ir į sąšlavynus, jieškoti, ar ne ras kur išmestų a'liekamų valgomų daiktų. Ir teip abudu vaikščiojo per visą dieną. Šeštoj valandoj užgaudė fabriku dudos. Onelė ir Staselis nusiskubino ant tako, kuriuomi eina visi geležies fabriko darbininkai ir lauke pareinant tėvo; ne tiek jiems rūpėjo tėvas, kiek pietų lauknešėlis, nes tankiai tėvas nesuvalgydavo visų pietų, palikdavo vaikams. Staselis pirmasis pamatė tėvą, pribėgo ir siekė už lauknešėlio.

— Palauk, ar jau teip išalkęs esi, nieko nedirbai, gali ir nevalgęs pabuti — bambėjo Ainis — matai, kad aš nuvargęs esu ir teipgi noriu valgyti, pareisime, visi drauge pavalgysime.

— Tėveli, duok nors biskutį duonos, šiandien nepasek-

Su melu — teisybes neužkariausit!..

[Šitas straipsnis nieko rimtai neišaiškina, bet jį, neperdirbdami nė rašybos, talpiname ypač dėlto, kad pastaruojų laikų kai kurie žmonės, kurių «proto sandėlyje» viskas labai gerai eina, pradėjo aršiai užginčyti eserų, o ypač maksimalistų gyvavimą. Straipsnis rašytas vieno Amerikos soc. rev. maksimalisto; jis parodo, kad net jų organizacija yra. Labai būtų geistina, kad mūsų eserai parodytų aiškų savo programą, vieton pasakot, kad jie kovoja už «laisvę», «gerovę», «teisybę». Eserai Lietuvoj dirba vadinamus «praktiškus darbus», bet nėsant jų praktiško plėno — programo, kitiems tie jų darbai tankiai pasirodo net chuliganiškais — todėl reikia būtinai parodyti, ką organizacija užsidavus veikti, kad kartais jų vardu nedirbtų kas nors chuliganiškų darbų. — Red.]

Paskutiniuose laikuose «Kovo» pradejo patilpt straipsnei apie socialistus-revoliucionierius, kur visokeis budais juos neteisingai dėrgė. Pirmiaus «Kovo» apie juos nekiek nesigyrdedavo, tarsi ju nebuvo. Tas žmogus kuris skaito laikraščius, žyno gerai jog jie (s.r) gyvuoja, ir lošia svarbiausia rolia Rusijos didžiojoji revoliucijoj, teipogi ir visokiuose gyvenimo apsiereiškymuose.

Lietuvei socialistai-regolijonieriei atsirado nesenei, ir sutvere, susispiete į «Lietuvių socialistu revoliucionieriu organizaciją», kurios priederiste yra šviesti, platinti revoliucijoiška menti tarp lietuviu, organizuot juos, kovon už laisve. Dar nebuvo L. S. R. O. oficijališkai apsiselbus laikraščiuose, kaip pradejo su jaja kovoti jos priešai.

Nera nieko stebetino jog jiji nepatinka visokiems kapitalistams ir kuningams, nes socialistai revoliucionierie maksimalistai yra dabartinios tvarkos didžiausei priešai. Bet yra ko stebeties perskaičius «Kova» kodel socialdemokratai budami darbininku apginejeis kovoja su s.r. arba darbininku organizacijai Jog socialistai-revoliucionierie yra didžiausei kovotojei už laisve už darbininku gerove, už įvikiyma soocializma, tai kuo jie yra priešyngi soc. demokratams?!

minga buvo diena, vos vieną šmotelį duonos teradome.

— Tinginiai, nevaleikos — barė tėvas — nesiprausę, murini, nuplyšę, it elgėtos vaikai; žiurėk, antai, Onikės kiškos nuogos; kaip jums nes armata po gatves vaikščioti; plaukai suveltai, pasišiaušę, kaip apuoko.

Ainis nuvargęs, nerviškas, bardamos ant savo vaikų, nuėjo link namų. O alkanas Staselis nė negirdėjo tėvo barimosi, tik nuolat žiurėjo į lauknešėlį ir sekė paskui tėvą. Onelė vyresnė ir kaip mergaitė, nedrąsesnė, nors nemažiau buvo alkana, bet daugiau galėjo pakęst už Staselį. Visi parėjo namo.

Ainio grintelė išrodė kaip ne žmonių gyvenimas, visur nešvaru, prikrekta, sukiniuota. Ainis įjėgęs vidun, tuoj ėjo į kambarį pas pačią, įbėgo paskui ir vaikai. Ainiene gulėjo lovoje balta kaip sniegas. Griebė Ainis jai už rankos, bet ranka buvo atšalusi ir sustingusi kaip pagaly, ji buvo negyva. Ainis sunkiai iš gilumos širdies atsiduso ir tarė: — Amžina atmintis tau, mano pačiutė, tu miriai iš bado... Panašus likimas laukia mūsų daugumą varguolių žmonių.

Pamatę vaikai, jog neteko savo mylimos mamytės, pra dėjo gaudžiai verksti, bet budami peralkę, neturėdami spēkų,

Tuos užklausimus buva užsidavus išrišti «Kova», ir ištiesiu visokiems budais stenges darodyti skirtingumo nepasigailedama ir melą, bet galu gale «K» No. 33 š m metu pusk. 518 atsakyme «V. L.» rašo: «Tegul neužtaria «V. L.» huliganus, juos priseis gal ir ivardyt jei dar drįs vadintis «eserais arba «esdekais». Toliaus vel tam pačiam No. 33 pusk. 519 rašo; «Kova» negal gerbti, ypač negal nekri tiknot jau tik delto vieno, kad jie turi kitoki programa». Tai mat delko «Kova» su eserais turi kovote kaip ji pati sakosi. Socijalistai revoliucionierei nera nikokie huliganai, ir jie nieko bendro su jais neturi, nes s.r. yra pasiryze kovoti už teisybe. Bet kaip driso p. B. «Kovoj teip parašyti, kur faktai». Socijalistai revoliucionierei nera kalti kad atsiranda kartais koks išgama, nes ir pas socijaldemokratus tankiau tas yra! Socijaldemokratai tyčė šmeiže s.r. nes jie mato jog soc. rev. mak. įgauna itekme tarp darbo žmonių, kaipo geriausei kovotojai už laisvė už darbo žmonių gerovė! Jie nesigaili savo gyvasties kraują už teisybe! Ju krauju išmazgotos Rusijos miestu ir kaimu gatves! Pažiurek mielas skaitytoju laikraštije pamatysi jog šimtais karia šauda ju Rusijoi!!!

Galete socijaldemokratai jus mums dergti niekinti kiek jums tinka! Galete jus mumes išdavineti (Sic! Red.) į valdžios rankas ar kas tinka jums! Neistengsite sutureti darbininkiška judejima!..

Su melu — teisybes neužkariauset!!!

Revoliucionieris.

DARBININKO KRONIKA.

Bostone pereitą mėnesį buvo Amerikos «Ryminių Katalikų Federacijos» susivažiavimas. Vyskupas Canevin iš Pittsburgo tenai šaukė katalikų atstovus pakelt karę prieš socijalizmą ir bedievybę (jam socijalizmas ir bedievybė tai vis tas pats). Tarp ko kito jis ir labai smagių mums dalykų papasakojo. Girdi, «socijalizmo ir bedievybės propaganda įėjusi jau į mūsų kasyklas, dirbtuves ir mūsų pabirkus, į mūsų profesijinių žmonių biurus (kantorus) ir į mūsų sodžius. Tos propagandos raštai, girdi, platinasi tarp tų, kurie yra neužsiganėdinę savo gyvenimo padėjimu, kaip tarp senųjų,

greitai nutilo. Dasizinoję kaimynai apie nelaimę Ainių šeimynoje, ir apie jų likimą, sumete keliatą skatikų palaidojimui. Kol Ainis palaidojo savo pačią, išėjo kelios dienos. Bosas nesulaukdamas ateinant Ainio į darbą, paėmė jo vieton kitą. Ainis liko visai nelaimingas, neteko pačios, nė darbo. O tuom laiku buvo bedarbė, kitur gauti darbą nebuvo galima. Tada visi trys eidavo jieškoti: Ainis darbo, o vaikai duonos. Vakare, pareidavo visi ir pasipasakodavo savo dienos atsitikimus. Bet vieną vakarą vaikai parėję nerado tėvo namie, nors ilgai nemigo, laukė pareinant, bet veltui, nesulaukė. Už kiek laiko, žvejai rado upėje lavoną, kaimynai pažino, kad tai Ainis. Staselis ir Onelė, dar nekuri laiką jieškojo maisto ir maitinosi. Bet kada prispirdavo badas, prisieidavo vogti. Kartą Staselį sugavo bevagiant duoną, negeras žmogus smogė Staselii su pagaliu tiesiai į galvą ir Staselis liko ant vietos. O Onelę kasžinkoks ponas nusivedė į kokius tai namus, iš kurių ji daugiau negrįžo.

22 d. rugp 1908.

teip ir tarp jaunųjų». — Tai tik puiku, kad teip darosi! Ar netieša, skaitytoju!

Vilniaus «Žiburėlio» draugija apskelbė «V.Ž» apyskaitą už 5 metus iki rugpiūčio 6 d. 1908 m. Įplaukė išviso (su paskolėms) 1875 rb. 48 kap.; išleista stipendijoms ir pašelpoms (11-kai mokleivių) rb. 1403.09. — Stipendijoms naudojasis vienas rašytojas, vienas dainininkas, vienas skulptorius, trys studentai ir viena studentė; pašelpomis — vienas tepliorius, vienas skulptorius, du mokiniai.

«V. Žiniose» praneša «Žarijos» red. ir admin., kad «Žarija» daugiau nebeišeis; kaip skaitytojams atsilygis, apie tai žadama pranešt vėliau.

Rugpiūčio 30 d. Vilniuje žada būt visuotinas susirinkimas tų, kurie nori prisidėt nariais prie «D. Šidlauskio, inž. V. Sirutavičiaus ir Ko.» prekybos namų. Bendrovės įstatymų tēmytini šie punktai: § 1. Bendrovė kuriama didšiaijai prekybai — kolonijų bakalėjos, geležies ir kokotonių prekių. § 4. Bendrų akcijos (daly) skiriami po 1000, 1500, 2000 ir daugiau. § § 3. V. Sirutavičius ir D. Šidlauskis įdeda bendrovėn po 10 tūkst. rublių.

Alabamoj, kaip žinoma neseniai buvo didelės riaušės (provokatorių surengtos!) per anglekasių streiką. Valdžia vieną syk pašaukus kareivius malšinti streikininkus, vienas pulkauninkas staiga rezignavo (atsisakė nuo vietos), paaiškindamas, kad jis nebuvęs priimtas į kariumenę su ta sąlyga, kad eitų Amerikos darbininkus šaudyti.

Pradžioj vasaros, kaip žinoma, tapo išteisintas Steve Adams, kurs buvo kaltinamas (sykiu su Haywoodu ir k.) kaipo dalininkas Colorados gubernatoriaus užmušime. Pasirodo, kad valstybės advokatas-prokoratorius, buvėsis Jungt. Valst. senatorius Hogg, už Adamso kaltinimą gavo ne tik ir valstybės užmokestį, bet nepaprastai gausiai jam mokėjo kasyklų kompanija «Smugler Union».

Nereik!

Nereik man linksmiųjų tų meilės dainų,
Nes širdį man spaudžia šaltieji ledai...
Matau aš nelaimes tamsiųjų žmonių,
Kaip jie pasinėrę tamsybėj giliai!...

Tai kaip aš gėrėsiuosi meilės daina,
Kaip jos įkvėpimą galiu aš turėt,
Kada aš matau, kaip išalkus minia
Tur vargą, nelaimes per amžių kentėt!

Nelinksmina manęs ta meilės daina,
Jei girdžiu mažyčių balselius silpnus,
Kurie, kaip parein nusidirbus mama,
Jos prašo: «duonutės, duonutės duok mums!»

Nenoriu aš meilės dainų jau daugiau,
Kol matau ant žemės kankynes — vargus!
Tik noriu su priešū stot kovon greičiau,
Kovot, kol ši tvarka tyronų nežus!

9. VIII. 08.

S. Strazdas.

Berlyne subankrūtijo didelė Friedrichsbergerio banka. Žmonių daugybė buvo apgulus banką, kad net kariumenė buvo pašaukta. Riausių nebuvo.

Iš Rusijos ir Lietuvos.

(Pabaiga).

Valdžiai neužtenka kalėjimų, stato naujus ir nespėja pasistatyti. Nuteisė valdžia 1-sios dumos atstovus ir neturėjo kur jų pasodinti. Kiti nuteistųjų norėjo bausmę atbuti iki vasaros, tyčia prašė policijos, kad tik juos pasodintų, bet toji, matydama, kad anie nežada bėgti, nesiskubino imti. Teip Kauno gub. atstovas J. Kubilius porą nedėlių vargo bevaikšėdodamas po policijos nuovadas, kad tik jį pasodintų, galų gale pamatęs, kad geruoju nelaimės, sumanė iškovoti sau kampuką. Vieną gražią dieną, patalinę nešinas, nuėjo nuovadon ir pasisakė daugiau nebeišeisias, kol jam neduosią trims mėnesiams buto. Laimėjo; surado jam kampuką.

Administracijai netinka, kad teismas tik 3 mėn. nubaudė 1-sios dumos atstovus, jai išrodo permažai, už tai ji sumanė nors nuožniu kalėjimo režimu (tvarka) įkankinti atstovus. Išleido tam tikras taisykles. Paprastai sėdintiems po teismo leidžiama liuosai su gyminėmis pasimatyt, atstovams gi 1-mą mėn. leidžiama matytis tik 1 kartą, 2-rą mėn. 2 kartu, 3-čią mėn. 3 kartus, rašinėti laiškus galima irgi ne tankiau.

Iš laisvės net giminės negal įduoti jiems jokio valgio.

Lova prie sienos prirakinta, naktį aštuonioms valandoms ji nuleidžiama, ryto vėl pakeliama. Sėdinčius Kostromos ir Jaroslavlio kalėjimuose atstovus net kriminalistų drabužiais apvilko! Da galima nors iš valdžios atžvilgio pavadinti nuosekliu nuožmų apsiėjimą su didesniais prasikaltėliais, besirengiančiais pabėgti, bet kaip reikia pavadinti tokį apsiėjimą su buvusiais atstovais, prašiusiais paimti; tame matomas ne kas kitas, kad tik noras įerzinti net ir ramius gyventojus.

Varžomi ir kiti kaliniai. Paskutinis viršiausios administracijos cirkuliaras užgina įduoti iš laisvės kaliniams viską apart cukraus ir arbatos. Pasimatymas leidžiamas tik artimiausiems gyminėms ir tai per dvejus pinučius (krotas). Kalėjimų viršiausioji administracija be to praneša, kad kalinių badavimas bus skaitomas «paprastu» atsitikimu ir kalėjimo vyriausybė neatsakysianti už pasekmes to badavimo, net jeigu kaliniai numirsią. — Jau karė su Japonija, regėt, ganėtinai parodė, kaip toli gali nužengt tokia tamsi šalis, kaip Rusija, o vienok tos spragos valdžia nesirupina užkišti. Skundžiasi nėra pinigų mokyklų steigimui. O kiek yra jau nuomenės trokštančios įgti apšvietimą! Neseniai apšvietos ministeris išleido cirkuliarą, kuriuo liepia nebepriimti į vyrų universitetus liuosomis klausytojomis moterų, tos, kurios buvo seniau priimtose (jų Rusijoje yra lig 2000), busią prašalintos. Negana, kad valdžia neduoda pinigų apšvietimui, ji da, kaip įmanyndama, trukdo, jei visuomenė savo lėšomis nori atidengti apšvietimo įstaigą. Miręs jenerolas Šaniavskis paskyrė didelį kapitalą Maskvos liaudies universiteto įsteigimui, universi-

tetas, pagal velionio norą, turi buti atiduotas globai Maskvos municipaliteto; nepatinka tas ministerijai, ji visai trukdo to universiteto įsteigimą, ir jeigu iki 3 spalinio nebus universitetas įsteigtas tai pinigų velionis skiria kitam tikslui. Ačiu valdžios rūpesčiui Maskva gali likti be teip reikalingo liaudies universiteto. Ir Vilniaus miestas rupinas atidengti jame universitetą, bet iš to, kaip greit valdžia steigia universitetą Saratove, kaip rupinas koją pakišti steigiamam Maskvos liaudies universitetui, — galima tikėtis kad ne greit sulauksime savo universiteto Vilniuje.

Nuo senų laikų žemės klausimas Rusijoje buvo statomas pirmoj vietoj, jis buvo ramsčiu revoliucijos judėjimo. Ir valdžia neužmiršta tvarkyti žemės sątikų; jau 1-ją dumą paleidus valdžia išleido eilę cirkuliarų palengvinimui žemės gyventojams, — buvo tai trupiniai mesti nuo ponų stalo, buvo tai pajuokimas liaudies ir 1-sios dumos reikalavimo — atimti žemę nuo didesniųjų dvarininkų. Turinys tų cirkuliarų: žemės nuosavybė šventa, kas nori gauti žemę, tas turi nusipirkti su banko pagelba. Buvo įtaisytos žemės tvarkomosios komisijos. Da pirmajai dumai tebesant ir ją išvaikius, tos komisijos buvo valstiečių boikotuojamos, daugelyj vietų valstiečiai atsisakė net savo atstovus į jas rinkti. Bet dabar, metams antriems praslinkus, pagelbos reikalaujantieji griebėsi ir už tų komisijų. Tukstančiais plaukia į žemės tvarkomąsias komisijas prašymai, tai sodžius į viensėdžius prašo padalinti, tai palengvinti gavimą paskoles iš žemės banko žemei nusipirkti. Tas dedas ypač Rusijoje, bet ir mūsų krašte komisijos turi darbo. Kaip visos biurokratų kanceliarijos susiskubina su darbais, teip komisija neatliko da ir pernykščių metų darbų. Valdžia per komisijas, per laikraščius, per atskirai leidžiamas brošiuras stropiai agituoja už skirstymąsi sodžių į viensėdžius. Palaiko tą ponai ir kunigai ir pirmiviai, nesipriešina tam net socialdemokratai. Žinoma, kiekvienas pučia iš savo galo į didelę, bet giesmė ta pati išeina. Išsiskirstyme sodžių į viensėdžius s.-d. mato savo programo minimum vykinimą: feodalizmo liekanų panaikinimą, rėžių panaikinimą, ypatos paliuosavimą. Be jokiu budu neskaityto, kad teip bus žemės klausimas išrištas. Visgi atžagareiviai, — dvarininkai, kunigai, valdžia, mato tame žemės klausimo išrišimą ir revoliucijos pabaigą. Štai kokį atvirą pasakymą randame Kauno gubernijinės rėdytės išleistoje knygutėj: «Išsikėlimas ant viensėdžių» (pusl. 11): «viensėdis (kolonistas) gyvendamas viduryje savo ukės sergsti ją, o sergėdamas savo savastį jis pripranta guodoti ir svetimąją. Dėlto tai kur sodiečiai išėjo ant gerai apribuotų viensėdžių, po išėjimui išnyksta visi ginčai ir bylos apie žemės užgriebimą, apie laukų išganymą apie medžių kirtimą». Tai gi išsiskirstymu į vienasėdžius valdžia nori nupratinti žmones nuo viešųjų reikalų, užtroškinti žemės troškimą ir net šaknis revoliucijos paglemžti, ji nori padaryti iš ukininkų prūsų «bauerus», «altorių ir tronų ramsčius», kaip jie pasididžiudomai save vadina. Bet valdžia užmiršta, kad Rusijoje yra daugybė mažazemių ir bežemių, kurių paskirsčius sodžius į vienasėdžius nepakakys. O nusipirkti žemę su banko pagelba gali tik gerai pasiturįs valstietis. Tai gi ze-

mės klausimas savo opiausioj vietoj — stoka žemės — pasilieka da neišrištu.

Teip valdzia pildo savo prizada: išpradžios ramumas, paskui reformos. Ramumas atėjo, o reformos ir palengvini-
mai, įvesti laisvių laikais, imami atgal.

Sunkus, vargingas dabar gyvenimas. Miestuose po se-
novės bedarbė. Daugelis neišturi tos pilnos visokių nakties
šmėklų ir juodųjų dvasių tylos ir galą sau daros, daug iš
proto išeina.

Atkleidi kokį nors Peterburgo laikraštį, tai beveik kas-
dien randi lig 10 nusizūdžiusiųjų. Ir kaip atkirėjo, mato-
mai, jiems gyvenimas, koks dvasiós nupuolimas, kad žmogus
neranda, kaip lengviau sau mirtį padaryt, — tankiai randi
pranešimą, kad žmogus, norėdamas galą gaut, iššoka nuo tre-
čio aukšto, kiti — uksuso esencijos išgeria. Prostitucija
plačiai išsiplėtojus. Tarp mokslą einančios jaunuomenės ir
gi prasiplatino prostitucija.

Visur kyši išdavimas, provokacija.

Tvirtro reikia žmogaus, kad da energijos nepamest ir pa-
silikt savo senojoj vietoj.

K.

Kauno kankintojai. Jau ne viena Ryga garsi dabar sa-
vo muzėjum kankinimo kalinių. Štai dabar rusų laikraščiai
praneša įdomias žinias iš Kauno gubernijos kalėjimo. Tenai
veikia plačiai žinomas Lietuvoj šnipas, Kauno «ochraukos»
viršininkas, Aleksandras Doncov'as. Žiniose paduoti
tiktai keli faktai. Bet jų be abejo buvo daugiau: mat Kau-
no kalėjimo sienos storos, kankinamųjų aukų verksmai ne teip
lengvai už jų išsiveržia. Faktai visi pataisinti prokuroro,
taigi ir legališki laikraščiai gali juos skelbti nesibijodami pi-
nigiškos baudos ar konfiskavimo. Faktai toki: Lapkričio
mėn. buvo sumušti šlioma Šneideris, Mauša Bekkeris, Abro-
mas Timže, Boleslovas Jankovskis ir Elena Vachteris. Šnei-
derį sumušė nagaikomis ir kumščiais į galvą. Mušė pats
Doncov'as ir trys miestsargiai. Teippat sumuštas 22 Lapkr.
liko ir Bekkeris. Timžę primušė nagaika kasžin koks poli-
cistas, jau po pristatymui į kalėjimą.

Jankauskį kankino pats Doncov'as iš pradžios be liu-
dininkų. Jis mušė jį nagaika ir net gązdino nušausiąs, jei
tas nepristatys reikalingų jam žinių. Bet Jankauskis tylėjo;
tuomet Doncov'as atidavė jį į miestsargių rankas, kurie da
baisiau jį primušė. 22 Lapkr. buvo teipgi sumuštas nagaika
ir kardu Elma Vachteris.

Visiems sumuštiems pasiskundus prokurorui, liko susta-
tytas protokolas. Bet to dalyko tyrinėjimas liko pavestas
Doncov'o bendrui ir ypatingam draugui Kaminskui, kuris,
žinoma, pasistengė visą dalyką užslėpti.

Teip tai yra įvedama konstitucija Lietuvoj.

Sagabunda.

Traukinio garvežis padaro tiek naudos per valandą, kiek
arklių ar jaučių vežamas vežimas per mėnesį.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

Katalikiškoji draugija «Saulė» (Kaune) pavarė nuo vietos Šan-
čių mokyklos mokytoją S. Matijošaitį, nepaaiškinus, už ką. S. M.
priklauso prie Liet. Mok. Sąjungos Kadangi «Saulės» valdyba pa-
siliko kurčia ir nebylė prieš reikalavimą paaiškint apie atstatymo
priežastis, tai L. M. Sąjunga, užstodama savo narį, S. Matijošaitį,
apskelsbė Šančių mokyklai boikotą. Dabar prasidėjus mokslo me-
tams Sąjunga per «Liet. Ūkininką» ir «V. Žinias» vėl priminė, kad
joks mokytojas ar mokytoja neužimtų tos vietos Šaučių mokykloj.
«Viltis» atrado, kad L. M. S. boikotuojanti paaiškint mokyklą, kai-
po mokyklą, negerai todėl daranti, nes žmonės, kurie teip myli
mokyklą, galį imt boikotuot mokytojus, būtent Mok. Sąjungą, ku-
ri nusidedant... «prieš tautą» (!). Beto «Viltis» jau kaltina ir tuodu
laikraščiu, kad ir jie remią toki mokyklų boikotą. «V. Žiniose»
(N 185) Jonas Vileišis atsako «Vilties» redaktoriui, Smetonai, bu-
vusiam «demokratui». Kadangi «V-tis» kaltina laikraščius už tai,
kad talpino pranešimą apie boikotą be jokių paaiškinimų, tai J.
Vileišis ant to atsako: «Pati L. M. Sąjunga rods ant tiek jau užsi-
pelnė visuomenės pagodojimo, kad jos nutarimai, už kuriuos žino-
ma tik ana viena ir teatsako, be jokių paaiškinimų galima talpini-
ti». Toliaus rašo: «Pati «Viltis» pakėlė šį triukšmą vos tik po ke-
lių mėnesių, neužilgo po savo dalininkų susivažiavimo, iš sauliečių
šulo, kuomet pati vieta mokytojaus jau tapo užimta. Bet tai maž-
možis. Svarbiausia, kad iš atskiros atsisikimo — nutarimo vienos
draugijos boikotuoti vietą v i e n o s mokyklos — «Vilties» redakcija
mokėjo pašokti prie boikotavimo apskritai lietuvių mokyklų, kur-
sai daromas ne vienos jau draugijos, bet kelių redakcijų ir net visų
pirmievių, prieš kuriuos net pateisino boikotą «naminiamis ginčiams
išrišti». Mūsų nuomone, tokius šuolius tegali daryti tik žmonės,
kuriems rūpi kurstyti tamsias įiegas prieš pirmievius ar demokra-
tus ir negalima nepasibiaurėti, kad toksai darbas varomas po prie-
danga žmogaus, kursai išėjo iš tarpo mūsų, o dabar grumiasi prieš
mus».

* * *

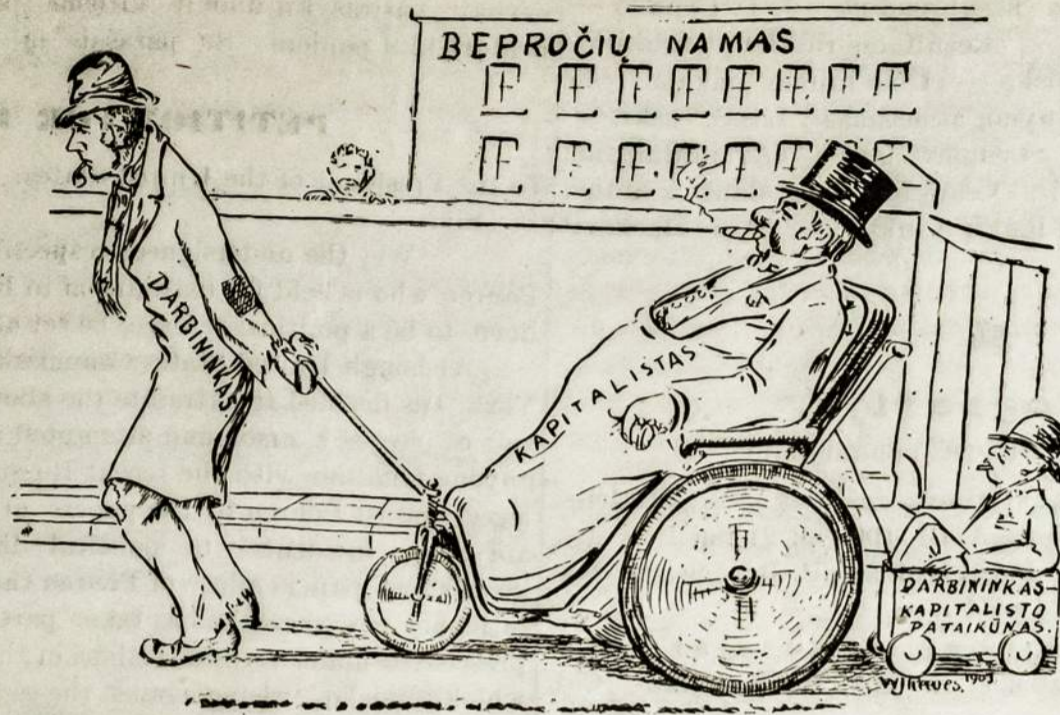
«V. Žinių» N 178 paduota labai įdomi žinia iš Kauno, kuri pa-
rodo katalikų fanatizmą, kaip jie tyčiojasi iš kitų tikėjimų ir iš ti-
kėjimo laisvės:

Tilmanso dirbtuvėj dirba M. lietuvis marijavitais, lėtai-
naiviškojo būdo žmogus. Draugai katalikai tokį su juo vieną
kartą padarė «šposą»: dirbtuvėj parėdė ožį, pagamino ragus,
krapylą, skudurus ir, pakabinę prie durų varpą, pradėjo
skambinti. Užklausiūt, kam skambina, atsakydavo: «Šau-
kiam ožiukus pas ožienę» (mat marijavitai tai esą, anot jų, ka-
zlavitai, vieton Marijos Panos garbiną Kazlauskytę).

Staiga iš kitos dirbtuvės skyriaus prasivėrė durys ir minė-
tąjį M., vilkdami kas už kojų, kas už rankų, o kas ir už gal-
vos, įsiveržė darbininkų būrys ir atvilkę savo auką prie parė-
dytojo ožio, liepė prieš jį atsiklaupiti. Jam atsiklaupus, apden-
gė jį skudurais (mat ornatu!), uždėjo pririšę ragus ir palaistę
su krapyla suodžiais užterštuoju vandeniu, liepė pabučiuoti
ožio nosį, paskui ir uodegą.

Kada vokiečiai pareikalavo M. paleisti, jiems atšovė: «Ca-
ras davė tikėjimams laisvę, tai bene gali kas uždrausti kazla-
vitui ožiamišias laikyti!» Vokiečiai pašaukė meistrą, kuris nu-
baidė kelis po rublių (bausmės pinigai sudedami į tam tikras
kasas). Tečiaus nubaustiejie nedovanojo M. ir subatoj jį pasi-
gavę, paliepė iš savo pinigų jiems atgražinti bausmę, ką bau-
gus žmogelis, žinoma, ir padarė, atsipirkęs didesnįja dalia sa-
vo savaitinio uždarbio.

Beprotis į darbininką: — «Ei, kada tu ateisi pas mus?»

(Paveikslėlis paimtas iš atvirų laišku, „Kovos“ redakcijos išleiktų).

LSS. kuopų viršininkų adresai.

- 1-ma kp. Philadelphia, Pa. Sekr. D.Devė, 1328 S Howard at
- 2-ra kp. Scranton, Pa. Org. F.Živatkauskas 309 Charles st
- 3-čia kp. Cleveland, O. Org. I.Lapinskas, 1931 Lakeside av
- 4-ta kp. Chicago, Ill. Sekr. B.Radzevyčius, 843 32nd pl
- 5-ta k. New Britain, Ct. Sekr. K.Senkus, 201 Washington at
- 6-ta k. Pittsburg, Pa. Sekr. F.Bagočius 184 Ohio st.
Mc Kees Rocks, Pa.
- 7-ta k. Rochester, N.Y. Sekr. K.VAIVODA, 43 Spring st.
Brockport, N.Y.
- 8-ta kp. Donora, Pa., Sekr. J.Savickas, Bx 581
- 9-ta k. Wilkes Barre, Pa. Sekr. A.Valinčius, 487 New Grant
- 10-ta kp. Mt Carmel, Pa. Sekr. O.Skučiūtė, 219 E 6th at
- 11-ta k. Newark, N.J. Sekr. A.Žolynas, 204 Jefferson st
- 12 kp. Ogleby, Ill. Sekr. J.Palekevyčius, Bx 129
- 13 kp. Phila—Frankford, Pa. Sekr. J.Bagdonas, 4753 Stiles at
- 14-ta k. Baltimore, Md. Org. J.Bulota, 229 So. Greene st
- 15-ta k. Minersville, Pa. Sekr. V.Lietuvninkiuotė, Bx 596
- 16 ta k. Meriden, Conn. Sekr. V.Jokimas, 71 Pine st
- 17-ta Brockton, Mass. Sekr S.Stripinis, 686 N Montello st
- 18 kp. Collinsville, Ill. Sekr. S.A.Stankus, bx 632
- 19-ta k. Brooklyn, N.Y. Sekr. A.Unguraitis, 73 Grand st.
- 20 kp. Chicago, Ill. Sekr. J.Vasiliauskas, 2418 Kensing'n av
- 21-ma k. Herrin, Ill. Sekr. J.Mizeris, Bx 257
- 22-ra k. Chicago, Ill. Org. K.Janušaukas, 163 w. 23rd st.
- 23-čia k. Spring Valley, Ill., Org. A.Krajauskas, bx 484
- 24 kp. Plymouth, Pa. Sekr. V.Alyta, 206 Gould st
- 25 kp. Naugatuck & Union City, Conn.
Sokr. S.Beržas, Bx 72, Union City, Conn
- 26-ta k. Westville, Ill. Sekr. S.Rusaitis bx 551
- 27 k. New Haven, Conn. Sekr. T.Lenkevyčius, 521 East st
- 28-ta k. Shenandoah, Pa. Org. J.Rudaminas 236 N west at
- 29-tak. Springfield, Ill. Sekr. V.Burba, 313 N 15-th st
- 30-ta k. Yonkers, N.Y. Sekr. J.Vosylus 67 Jefferson st
- 31-a k. So Bethlehem, Pa. Sekr. P.Berukštis 421 Rennig al
- 32 kp. Pittston, Pa., Sekr. P.Slekaitis, 15 Stark st
- 33 kp. Binghampton, N.Y. Sek. M.Kirkilas 32 Glenwood av
- 34-ta k. Waterbury, Conn. Sekr. P.Pricevyčius 7 James st
- 35-ta k. Lost Creek, Pa. Sekr. J.Pužiauskas Bx 114
- 36 kp. Bayonne, N.J. Org. K.Karalevyčius, Bx 120
- 37 kp. Chicago, Ill. Sekr. S.Strazdas, 58 Canalport av
- 38 kp. Bristol, Conn. Sekr. J.Žvingila, 18 Foley st.
- 39 kp. Los Angeles, Cal. Sekr. ?
- 40-a k. Worcester, Mass. Sek. V.Narijauskas, 15 Millbury st
- 41-a k. Bridgeport, Conn. Org. J.Burokas, 212 Main st
- 42-ra k. Easton, Pa. Sekr. V.Stankus, 1010 Church at
- 43 kp. Melrose Park, Ill. Sekr. A.Dumbris
281 Spring st., Aurora, Ill.

- 44-ta k. St Louis, Mo. Sekr. M.Rasimas 919 Cross av
- 45-ta k. Passaic, N.J. Sekr. J.K.Gilfus, 121 Columbia at
- 46-ta k. Mahanoy City, Pa. Sek. J.Overaitis Bx 156
- 47 kp. New Philadelphia, Pa.
Sek. A.Banišaukas, Silver Creek, Pa Sch. Co
- 48-ta k. Panna, Ill. Rašt. J.Kaminskas, 2 w. Dewitt st.
- 49-ta k. Hartford, Ct. Org. S.STANKEVYČIUS, 60 Wells St.
- 50 k. Mc Kees Rocks, Pa. Sekr. K.Česunas 109 Bell ay
- 51 k. Grand Rapids, Mich. Sek. J.Bielkis, 344 Quory st
- 52-ra k. New York, N.Y. Sekr. A.Purvis, 544 W 49 at
- 53-čia k. St. Clair, Pa. Sekr. A.Žukauskas Bx 281
- 54-a k. Courtney, Pa. Sek. T.Treinarvičius, bx 47, Bunola, Pa
- 55-ta k. Allegheny, Pa. Sekr. J.Jasulonis, 1108 Magnolia st
- 56-ta k. Youngstown, O. Sekr. K.Kazlauskas
Struthers, Ohio
- 57-a k. Wilmerding, Pa. Sek. B.Kondratavičius 121 Lilack al
- 58 k. Kenosha, Wis. Sekr. K.Blaževyčius, 274 N Chicago st
- 59-ta Jersey City, N.J. kuopa
Sek. P.Vasilius 316 Jefferson st. Hoboken, N.J.
- 60-a k. So. Boston, Mass. Sek. J.Raulinaitis 25 w 2nd st r 21
- 61 k. W. Lynn, Mass. Sekr. S.Danilavyčius, 17 Morris st
- 62 kp. Riverton, Ill. Sekr. A. Baravykas, Bx 96.
- 63 kp. Johnston City, Ill. Sek. A.Bajoras Bx 211
- 64-ta kp. Lawrence, Mass. Sekr. J.Vaskellionis, 23 Brook st
- 65 k. Paterson, N.J. Sek. J.Zdanis 24 Wait st
- 66 k. Wilmington, Del. Sek. M.Dovidaitis 401 1/2 Lombard st
- 67 k. Brighton, Mass. Sekr. J.Kuois 9 Talford st
- 68 k. Chester, Pa. Sek. J.Aukštakalnis 226 w Front st.
- 69 kp. Shaft, Pa. Sek. A. Jablonskas Bx 71
- 70-ta Gilberton, Pa. kuopa Sekr. C.Rice, Box 8.
- 71 k. Cambridge, Mass. Sek. A.Bartkevyčius 7 Harrison st
- 72 k. San Francisco, Cal. Sek. A.Dumbris 923 Buchanan st
- 73 k. W. Frankfort, Ill. Sek. S.Salčius Bx 171
- 74 k. Livingston, Ill. Sek. P.K.Pačesa Bx 142
- 75 k. Rockford, Ill. Sek. P.Kazakevičius 423 S 2nd st
- 76 k. Seatonville, Ill. Sek. M.Kairis Bx 78
- 77 kp. Benld, Ill. Sek. J. Matulaitis Bx 286
- 78 k. Exeter Boro, Pa. Sek. J.Kedenis 1180 Wyoming av
- 79 kp. Girardville, Pa. Sekr. P.Švedas bx 45
- 80 kp. Hazleton, Pa. Sek. P. Butkevičius 537 E Broad st
- 81 kp. Chicago, Ill. Sekr. K.Kairis, 631 Ashland av
- 82 kp. Niagara Falls, N.Y. Sek. J.Kudlauskas, 242 11th st
- 83 kp. Brooklyn, N.Y. Sek. J.Semenas, 53 Hudson av
- 84 kp. Montreal, Canada Sekr. F.Breskus, 31 Manufacturers
- 85 k. Hyde Park, Mass. Sek. L.Zavistanavič 216 Hydepark
- 87 kp. E. St. Louis, Ill. Sek. K.Baranauskas 452 Collinsville
- 88 kp. Homestead, Pa. Sek. A.Smith,
Bx 184 Munhall Pa.
- 89 kp. Gardner, Mass. Org. J.Ivonaitis 5 Baker st
- 90 k. Rhone, Pa. Sek. P.Janušonis P.O

- 91 k. Edwardsville, Pa. Sek. J.Puskunigis
- 234 Slocum av. Kingston, Pa
- 92 kp. Wi lkes Barre, Pa. Org. .Sučinskas 485 S G ran d st

LS.Sajungos išleistos knygos.

Kurias kiekvienas darbininkas turėtų skaityti ir platinti.

- 1. Politiškas minių streikas 8c
- 2. Kudikių vergija «Laisvoje» Amerikoje 5c
- 3. Kovotojų Giesmės 15c
- 4. Pričkus Engels (gyvenimas ir darbai) 15c
- 5. Moters ir Politika 15c
- 6. Kunigai, bedieviai ir socijaldemokratai 10c

Darbininkai ir jų ateitis [išl. J.Grinus] 12c

Ant visų šių knygų perkupčiai ir kuopų knygiai gauna didelį uždarbį.

«Kovos» Administracija.

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisiuntimu prekioja \$ 2.00.

„Pirmyn“

Populiariškai-moksliškas lietuvių savaitraštis. Išeina kas ketvergą Minersville, Pa. Kaina: metams \$1.50, pusei meto — 80c.; į užsienius — 4 rubliai. Adresas:

J.M. JASULEVYCIUS,
P.O. Box 6. MINERSVILLE, PA.

AUKOS.**Revoliucijos reikalams:**

Renton, Wash. per A. Kalvaitį 7.00
Per „Lietuvos“ leidėją A. Olazevskį 133.00

Aukos Kankintiniams.

Renton, Wash. per A. Kalvaitį 5.00

Aukos draugui Jomantui.

Passaic, N. J. IV rajono konferencijoje 1.00

Vincas Černiauskas.

PRANEŠIMAS.

Šiuomi pranešu draugams Illinojaus rajono, jog konferencija atsibus 27 rugsėjo miestelyje East St. Louis, Ill. Taigi draugai siųskit nuo kuopų delegatus ir nutarimus į paskirtą vietą ant konferencijos. — Kiekvienas delegatas tur turēt nuo kuopos mandatą. Paskubėkit, draugai, nes mažai laiko.

Illinojaus Raj. org. P. Puskunigis.

BALTIMORIEČIŲ ATYDAI.

Nedėlio, 20 d. rugsėjo, 8 val. vakare atsibus 14 kp. LSS. pusbėn. susirinkimas, pašveštas prakalboms ir prelekcijoms. Kalbėtojais daugiausia kalbės apie moterų vargingą padėjimą. Todėl malonėkite atsilankyti ant viršminėtų prakalbų, ypatingai moterėlės ir merginos, kurios norit išgirst savo šiandieninį gyvenimą. 14 kp. org. J. Bulota.

„Rankpelnis“

pigiausias laikraštis, leidžiamas Lietuvių Social-demokratų Darbininkų Sąjungos Didžiojoje Britanijoje. Eina kas dvi savaiti.

„RANKPELNIS“, stovėdamas ant darbininkų reikalų sargybos, rupinasi suteikti daugiausia žinių apie darbininkų judėjimą (vairiuose kraštuose).

„RANKPELNYJE“ tilpsta daugelis žinių ir straipsnių apie darbininkų gyvenimą ir reikalus svetur.

„RANKPELNYJE“ daug rašoma apie Lietuvos reikalus apie darbininkų padėjimą Lietuvoje.

In „RANKPELNI“ rašo ir yra pažadėję rašyti daug įžymių Lietuvos rašėjų.

„RANKPELNIO“ kalba kiekvienam suprantama.

„RANKPELNIO“ kalna kiekvienam prieinama: metams 1 doleris; pusė metų 50 centų; 3 mėn. 25 centai.

Adresas:

„RANKPELNIO“ redakcijai,

Lily Bank, West End,

Bellshill, Scotland.

! Negirdetas daiktas !

„Dilgėlės“ tik už penktuką!

Jei nori pamatyti „Dilgėles“, tą pirmutinį r didžiausią, lietuvių, juokų ir satyros laikraštį, atsiųsk kuogreičiausiai 5 centus, tai į antrą dieną „Dilgėlių“ N.8 pas tave bus. „Dilgėlės“ išaina sykį kasmėnuo; metams kaštuoja 1 dol., o vienas numeris 10c., bet šį 8 numerį siunčiam tik po 5c. „Dilgėlės“ su šiuo numeriu susilaukė trimetinio jubilėjaus ir pradėjo ir toliau žada žydėti teip, kad nieks neiškęs nepasiskynęs bent lapelį. Dabar proga skint! Nesivėlykit. Tarp ko kito šiame Nr. yra paveikslai: „Gudbai, Šenadori!“ [kaip Milukas kraustosi su barabanu iš Šenadorio], Sąjungos jiuoba, Tėvynės Mylėtojų Draugystė po ligai bando šokt kazoką.

Rašyk greit šiuo adresu:

„Dilgėlės“ 1815 E. Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

Raista [The Jungle] duodu dovanai

Skaitytojams „KOVOS“, kurie dar tos knygos neturi ir nėra skaitę.

Jei knygos „RAISTAS“ nēsi dar skaitę, tai visai mažai težinai Amerikos gudrybes, suktybes ir, teip vadinamą, jos gerovę ir negali išsisaugoti nuo visokių pinklių, nes neturi gana patyrimo. RAISTAS, tai knyga patyrimu.

Perskaities Raista, teipat žinosi visą sutvarkymą dabartinės pramonijos, šaknį viso blogo, ir kodėl bedarbės kyla, o tuomi ir kaip galima visuomet turėti darbas ir gyventi laimingai. RAISTAS dėl išnašumo savo idėjų yra teip pageidaujama knyga, kad yra išversta į visas kalbas.

RAISTAS, kuris sudrebino Amerikos ir Europos parlamentus, yra didelė, 355 puslapių knyga ir svarbi tuomi, kad aprašo gyvenimą lietuvių Amerikoje, versta iš angliškos kalbos originalo.

RAISTAS aiškiai parodo, kaip kapitalistai kruvinai apgaudinėja darbininkus ir jie bei tarnai sugėdina moteris, nustumia į paleistuvystę, pasmerkdami myriop.

Kurie jau skaito „Kovą“, tai gali prikalbėti naujus skaitytojus — apturėjimui tos didelės dovanos.

RAISTO kaina \$ 1.00, perkant pačią knygą. Prenumerata „Kovos“ 2.00. Bet kuris naujai užsisakys „Kovą“ metams, prisiųsdamas man 2.00, apturės metams šį laikraštį ir RAISTA dykai.

Adresas: **J. Naujokas, Madison Sq. Sta. box 189, New York City.**

Kiekvienas lietuvis inteligentas pripažįsta didelę vertę knygos „Raistas“.

Nereik Mokintoju.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) \$ 1.25

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo 15c

NAUJAS BŪDAS mokintis rašyti be mokintojo (ypatingai merginoms, kurių daugelis jau išmoko) 10c

Pinigus siųskite per Mony Order arba pašto markėmis ant šio adreso:

P. Mikolainis

P.O. Bx 62 NEW YORK City

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorėjų ir stuntimo pinėjų North Chicagoje, kuris yra pilnas ir agituojančių nariu LSS. Teipgi turi sakrovą visokių lietuviškų knygų. Neuzmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRILIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 lėryto
Nuo 2 iki 8 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėti rusiškai ir lenkiškai.

Mano aptėkoj galima gauti:

Severos kraujo čystytojas	1.00
Reumatizmo giduolė	1.00
Širdies sudrutinimo vaistas	1.00
Nuo galvos skaudėjimo	1.00
Moterims regulatorius	1.00
Plaucėjų ir inkstų gyduolė	75c
St. Gotthardo aliejaus	
Moistis nuo niežų ir odos	50c
Mediciniškai odas mullpa	25c

Ir daug kitokių gydolių.

E.W.Gilas

SE. Cor. 2nd & Federal St.

Naujas išradimas

sustiprinimui ir užlaikymui plaukų.

Tūkstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, su laiko slinkimą plaukų, visai žmonės užstiki mums ir mūsų gyduolėms, kuriems duodam teisingiausias rodą per laiką DYKAI. KAIP IŠSIGYDYTI slinkimą plaukų ir plikimą, Pučkus, Didervines, Niežus ir lytiškąjį brudą. Nuo kojų užtrinų tik 10c. Męs turime apie pusę milijono laišėkų su padėkavonėmis visokių tautsėjų. Rašyk pas mus:

J. M. BRUNDA CO.,

996-998 Broadway,

Brooklyn, N.Y.

Ant pardavimo Buczerne.

Parsiduoda visai nauja bučernė puikiai įtaisyta: yra naujas geras aibaksis, nauji stalai, stikliniai „show cases“. Viskas įtaisyta kuogeriausiai. Kas nori gali pirkti visą bučernę su visais įtaisais, o kas nori gali pirkti tik įtaisus. Parsiduoda labai pigiai. Kas norit turēt gerą bučernę ateikit ant

1714 So. Front St. Philadelphia, Pa.

„K o v a”

Išleina kas pėtnyčia. Prenumeratorių visas dalis svieto:

metams	\$ 2.00	„KOVA” The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.
pusmečiui	\$ 1.00	Subscription rates:
Apgarsinimų prekės:		One year in all parts of the world, \$ 2.00;
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00;		Six months \$ 1.00.
per metus 10.00		Advertisement rates on application.

Siunčiant raštus, pinigus ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adriauskite:

„KOVA”, S.E. Cor. Moyamensing Ave. and McClellan Str. Philadelphia, Pa.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Veikiamaasis Komitetas.

I-mo Rajono	K. Liutkus, 109 Grand st., Brooklyn, N.Y.
II-ro Rajono	A. Bernotas, 228 Gerritt st., Philad'a, Pa.
III-čio " "	B. Kondratavicius, Bx 24, Wilmerding, Pa.
IV-to " "	A. Purvis, 453 W. 57 st. New York City, N.Y.
Mass. Valst. Rajono	P. Norkus, 25 Van Buren st. Passaic, N.J.
V Rajono	A.J. Viznis, 45 Ward st., Worcester, Mass.
" "	J. Banulis, Box 138, Minersville, Pa.
" "	I. Rudminas, 236 N. West St. Shenandoah, Pa.
Illinois rajono	M. Kapociūtė, 119 E. Center St. Shenandoah, Pa.
VII rajono	J. Švermickas, 3244 So Morgan st. Chicago, Ill.
" "	J. Stasiulevicius, 31 E. Broad st. Hazleton, Pa.
" "	F. Živatkaukas, 309 Charles St. Scranton, Pa.

Sekretorius LSS. P. Puskunigis, 3239 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Išdėninkas LSS. A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.
Administratorius LSS. F.J. Bagočius, 1815 E. Moyamensing Ave. Philad., Pa.

Išpildomojo Komiteto:

Miss M.M. Rice, Gen. Del. New York, N.Y.
J. Grinias, 120 Grand st. Brooklyn, N.Y.
J. Sukys, 120-124 Grand St. " "

Literatūros Komiteto:

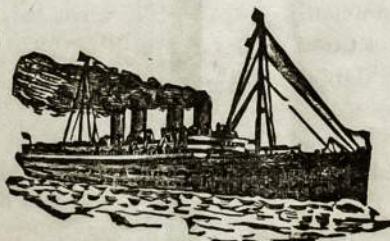
Pirmesėdis J. Viskoška, 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.
Sekretorius J. Ilgandas, 3255 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Archiv. J. O. Shirvydas, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmesėdis, J. SUKYS, 120 Grand st., Brooklyn, N.Y.
Sekretorius V. CERNIAUSKAS, 1711 E. Matheny Ave. Springfield, Ill.
Išdėninkas, J. O. ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st., Brooklyn, N.Y.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

SODAS SVEIKATOS

SERGANTIEMS ZYDI!

Jei tau nusibodo landžioti prie visokių daktarpalaikių, nuodintis menkos vertės vaistpalaikiams ir varginti save liga, leisti jai išsienėti, o ant galo nori būti išgydytu ir sveiku, tai kreipkis asabiškai ar aprašydamas ligą The COLLINS N. Y. MEDICAL INST. į Dr. R. Mielke, kuris pasekmingai išgydo visokias ir užsisenėjusias ligas kaip VYRŲ teip MOTEŲ ir VAIKŲ bei kurios tik ligos varginimui žmonių užpuola.

Išgydo tas ligas, kurias kiti daktarai neinstengė, už tai, kad THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INST. vedamas geriausių diplomuotų daktarų iš universitetų. Asabiškai ar aprašius ištiria ligą ir sutaiso pritaikant vaistus specialiai iš INSTITUTO LABORATORIJOS, kurių kitur negalima gauti.

Kad iš to SODO SVEIKATOS daugiau apturi pagelbą, tai liudija daugybės dekavonių ateinant kasdieną, iš kurių nors pora čia seka:

Mrs. Fr. (moteris Jono) Šklenarienė, Route No 2, B. 65, Ceresco, Nebr. Dėkavoja už išgydimą moteriškos ligos kankinimų, skrepliavimų ir skandėjimų šonuose, sąnariuose ir neuralgijos. Dabar pilnai sveika.

Mr. Jonas Smirnavičia, 1625 Front st., Philadelphia, Pa. Prašo jo padėką viešai pagarsinti už išgydimą: nuo abelno nusilpnėjimo, sugriovimo sveikatos iš jaunystės klaidų; netikėjo kad galės išgyti, sako liga kaip kalnas slogino. O dabar yra sveikas, linksmas ir dėkingas už nukasimą to ligos kalno, su gerais vaistais.

Dėl mažumo vietos daugiau netalpiname.

TAS IŠSTITUTAS IŠSIUNTINĖJA GYDUOLES į visas vietas ir miestus Amerikoje ir kitas dalis svieto, pareikalavus. Kurie negalite pributi asabiškai, aprašykit nesveikumus bei ligą lietuviškai.

KAM SIRGT, KAD GALIT BUT IŠGYDITU, TIK ATSIŠAUKIT, ADRESUOJANT:

The Collins New York Medical Institute
140 W. 34-th st., New York, N. Y.

Visu atydai.

„KOVOS” spaustuvė yra spauzdinama visoki stambesni darbai, kaip tai knygos, konstitucijos, blankos ir tt. ir tt. Darbas yra atliekamas gerai, greitai ir už visiemis prieinamą prekę.

Kurie tik turite kokį-nors spauzdinimo darbą, tuojaus kreipkitės į «K-s» spaustuvę ir busite užganėdinti.

Laiškams popieros ir atviri laiškėliai (post cards)

Neužilgo išeis iš spaudos laiškams popieros su labai gražiais paveikslėliais, agitatyviško turinio, tinkanti į Lietuvą ir čion Amerikoje siuntinėt. Teipgi daugybė atvirų laiškėlių (post cards) su gražiais paveikslėliais, atspauzdintų ant dailios popieros. Viskas bus atlikta kuonogreičiausiai, o iliustracijos atspausdintos visokiame parvoe. Siųskit orderius iš kalno, kaip išeis iš preso, tuoj bus pasiųsta. Laiškų ir korčiukių prekė lygi: 2 už 5c., 12 už 25c., 60 už 1.00. Perkupčiams duodama gerą uždarbį.

«KOVOS» ADMINISTRACIJA

1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.